

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วรวบรวมตามหัวข้อต่อไปนี้

1. กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
2. ชุดกิจกรรม
3. การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ
4. การเรียนแบบร่วมมือ
5. รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC
6. ความพึงพอใจ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
8. กรอบแนวคิดการวิจัย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้กำหนด วัตถุประสงค์ หลักการ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ การจัดการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล ไว้ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2551 : 1)

ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต

ภาษาต่างประเทศที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ซึ่งกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตร

การศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ภาษาอังกฤษ ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น เช่น ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน จีน ญี่ปุ่น อาหรับ บาลี และภาษากลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน หรือภาษาอื่น ๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของ สถานศึกษาที่จะจัดทำรายวิชาและจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ สื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และ ศึกษาต่อ ในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลาย ของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่าง สร้างสรรค์ ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

ภาษาเพื่อการสื่อสาร การใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน แลกเปลี่ยน ข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ตีความ นำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม

ภาษาและวัฒนธรรม การใช้ภาษาต่างประเทศตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ความสัมพันธ์ ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับวัฒนธรรมไทย และนำไปใช้อย่างเหมาะสม

ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น การใช้ภาษาต่างประเทศในการ เชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิด โลกทัศน์ของตน

ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก การใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ชุมชน และสังคมโลก เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

1. มาตรฐานและสาระการเรียนรู้

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

- มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล
- มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารแสดง ความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ
- มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

- มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ
- มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

- มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

- มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม
- มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

2. คุณภาพผู้เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1. ปฏิบัติตามคำขอร้อง คำแนะนำ คำชี้แจง และคำอธิบายที่ฟังและอ่าน อ่านออกเสียงข้อความข่าว โฆษณา นิทาน และบทร้อยกรองสั้น ๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน ระบุ/เขียนสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่างๆ สัมพันธ์กับประโยคและข้อความที่ฟังหรืออ่าน เลือก/ระบุหัวข้อเรื่อง ในความสำคัญ รายละเอียดสนับสนุน และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ
2. สนทนาและเขียนโต้ตอบข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เรื่องต่าง ๆ ใกล้ตัว สถานการณ์ข่าวเรื่องที่อยู่ในความสนใจของสังคม และสื่อสารอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม ใช้คำขอร้อง คำชี้แจง และคำอธิบายให้คำแนะนำอย่างเหมาะสม พูดและเขียนแสดงความต้องการ เสนอ และให้ความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือ พูดและเขียนเพื่อขอให้ข้อมูล บรรยาย อธิบาย เปรียบเทียบ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังหรืออ่านอย่างเหมาะสม พูดและเขียนบรรยายความรู้สึกและความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ กิจกรรม และข่าว/เหตุการณ์ พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบอย่างเหมาะสม
3. พูดและเขียนบรรยายเกี่ยวกับตนเอง ประสบการณ์ ข่าว/เหตุการณ์/เรื่อง/ประเด็นต่าง ๆ ที่อยู่ในความสนใจของสังคม พูดและเขียนสรุปใจความสำคัญ/แก่นสาระ หัวข้อเรื่องที่ได้จากarviเคราะห์ เรื่อง/ข่าว/เหตุการณ์/สถานการณ์ที่อยู่ในความสนใจ พูดและเขียนแสดง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมประสบการณ์ และเหตุการณ์ พร้อมใช้เหตุผลประกอบ

4. เลือกใช้ภาษา น้ำเสียง และกิริยาท่าทางเหมาะกับบุคคลและโอกาสตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาอธิบายเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียม และประเพณีของเจ้าของภาษา เข้าร่วม/จัดกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ

5. เปรียบเทียบ และอธิบายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างการออกเสียงประโยคชนิดต่าง ๆ และการลำดับคำถามโครงสร้างประโยคของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย เปรียบเทียบและอธิบายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างชีวิตความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับของไทยและนำไปใช้อย่างเหมาะสม

6. ค้นคว้า รวบรวม และสรุปข้อมูล/ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ อื่นจากแหล่งการเรียนรู้ และนำเสนอด้วยการพูดและการเขียน

7. ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง/สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษาชุมชน และสังคม

8. ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น/ค้นคว้า รวบรวม และสรุปความรู้/ข้อมูลต่าง ๆ จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ เผยแพร่/ประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารของโรงเรียน ชุมชน และท้องถิ่นเป็นภาษาต่างประเทศ

9. มีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ (เน้นการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน) สื่อสารตามหัวข้อเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม เวลาว่างและนันทนาการ สุขภาพและสวัสดิการ การซื้อ-ขาย ลมฟ้าอากาศ การศึกษาและอาชีพ การเดินทางท่องเที่ยว การบริการ สถานที่ ภาษา และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภายในวงคำศัพท์ประมาณ 2,100-2,250 คำ (คำศัพท์ที่เป็นนามธรรมมากขึ้น)

10. ใช้ประโยคผสมและประโยคซับซ้อน (Complex Sentence) สื่อความหมายตามบริบทต่าง ๆ ในการสนทนาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

3. มาตรฐานและตัวชี้วัด

ตารางที่ 1 มาตรฐานและตัวชี้วัดชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด
มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดงความคิดเห็น อย่างมีเหตุผล	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปฏิบัติตามคำขอร้อง คำแนะนำ คำชี้แจง และคำอธิบายที่ฟังและอ่าน 2. อ่านออกเสียงข้อความ ข่าว โฆษณา และบทร้อยกรองสั้น ๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน 3. ระบุและเขียนสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่างๆ ให้สัมพันธ์กับประโยค และข้อความที่ฟังหรืออ่าน 4. เลือก/ระบุหัวข้อเรื่อง ใจความสำคัญ รายละเอียด สนับสนุน และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ
มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ	<ol style="list-style-type: none"> 1. สนทนาและเขียนโต้ตอบข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เรื่องต่าง ๆ ใกล้เคียงสถานการณ์ ข่าว เรื่องที่อยู่ในความสนใจของสังคมและสื่อสารอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม 2. ใช้คำขอร้อง ให้คำแนะนำ คำชี้แจง และคำอธิบายอย่างเหมาะสม 3. พูดและเขียนแสดงความต้องการ เสนอและให้ความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม 4. พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูล อธิบาย เปรียบเทียบ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังหรืออ่านอย่างเหมาะสม 5. พูดและเขียนบรรยายความรู้สึก และความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ กิจกรรม ประสบการณ์ และข่าวเหตุการณ์/ พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบอย่างเหมาะสม

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด
มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูล ข่าวสาร ความคิดรวบยอด และ ความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูด และการเขียน	<ol style="list-style-type: none"> 1. พูดและเขียนบรรยายเกี่ยวกับตนเอง ประสบการณ์ ข่าว/เหตุการณ์ / เรื่อง/ ประเด็นต่างๆ ที่อยู่ในความสนใจของสังคม 2. พูดและเขียนสรุปใจความสำคัญ/แก่นสาระหัวข้อ เรื่องที่ได้จากการวิเคราะห์เรื่อง/ข่าว/เหตุการณ์/ สถานการณ์ที่อยู่ในความสนใจของสังคม 3. พูดและเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม ประสบการณ์ และเหตุการณ์ พร้อมทั้งให้เหตุผล ประกอบ

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด
มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความ สัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม ของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้ อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เลือกใช้ภาษา น้ำเสียง และกิริยาท่าทาง เหมาะกับ บุคคลและ โอกาส ตามมารยาทสังคม และวัฒนธรรม ของเจ้าของภาษา 2. อธิบายเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียม และประเพณีของเจ้าของภาษา 3. เข้าร่วม/จัดกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตาม ความสนใจ
มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือน และความแตกต่างระหว่างภาษา และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับ ภาษาและวัฒนธรรมไทย และ นำมาใช้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	<ol style="list-style-type: none"> 1. เปรียบเทียบและอธิบายความเหมือนและความ แตกต่างระหว่างการออกเสียงประ โยคชนิดต่าง ๆ และการลำดับคำตาม โครงสร้างประโยคของภาษา ต่างประเทศและภาษาไทย 2. เปรียบเทียบและอธิบายความเหมือนและความ แตกต่างระหว่างชีวิตความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของ เจ้าของภาษากับของไทย และนำไปใช้อย่างเหมาะสม

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด
มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาแสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน	1. ค้นคว้า รวบรวม และสรุปข้อมูล/ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจากแหล่งเรียนรู้ และนำเสนอด้วยการพูดและการเขียน

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด
มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม	1. ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง/สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษา ชุมชน และสังคม
มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก	1. ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น/ค้นคว้า รวบรวม และสรุปความรู้/ข้อมูลต่าง ๆ จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ 2. เผยแพร่ /ประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารของโรงเรียน ชุมชน และท้องถิ่น เป็นภาษาต่างประเทศ

โครงสร้างเวลาเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
 วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนคอนสารวิทยาคม สพม.30
 อ 23102 ภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 60 ชั่วโมง

ตารางที่ 2 แสดงโครงสร้างรายวิชาภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
6	Education and Future career Occupations, Advertisements Future plans	ต 1.1 ม3/2 ต 1.2 ม3/3,ม3/4,ม3/5 ต 2.1 ม3/2 ต 4.2 ม3/2	อ่านเขียน นำเสนอข้อมูล ความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพ ต่าง ๆ โฆษณา และการ วางแผนอาชีพในอนาคต	10
7	Places Signs and rules Asking for directions My community Attractive places	ต 1.1 ม3/1,ม3/3 ต 1.2 ม3/3 ต 2.1 ม3/1	เข้าใจความหมายของ สัญลักษณ์ กฎจราจร บอก ให้ คำแนะนำ เกี่ยวกับทิศทาง สถานที่ ในชุมชนที่ตนเอง อาศัยอยู่และสถานที่สำคัญ	16
8	Shopping Clothes Products Bargain	ต 1.1 ม3/3,ม3/4 ต 1.2 ม3/1,ม3/5 ต 2.1 ม3/1 ต 2.1 ม3/1 ต 4.1 ม3/1	ข้อมูลที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกซื้อ สินค้าอย่างฉลาด ต่อรอง เลือกซื้อสินค้าในสถานการณ์ จำลองและในสถานการณ์ จริง	10
9	Health Food and drinks Emotional causes and effects Health problems sports	ต 1.1 ม3/3 ต 1.2 ม3/5 ต 1.3 ม3/1,ม3/3 ต 2.1 ม3/1	ข้อมูลเกี่ยวกับอาหาร เครื่องดื่ม คุณค่า คุณประโยชน์ทางโภชนาการ สาเหตุของปัญหาสุขภาพ และการรักษาสุขภาพ โดย การออกกำลังกายและเล่น กีฬา	12

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐาน การเรียนรู้/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
10	Languages and Cultures Meeting foreigners Festivals Thai and Western cultures	ต 1.1 ม3/2 ต 1.2 ม3/1,ม3/3,ม 3/5 ต 2.1ม3/1,ม3/2 ต 2.2ม3/1,ม3/2 ต 3.1 ม3/1	ทักทาย แลกเปลี่ยน ศึกษา ประวัติความสำคัญของวัน สำคัญต่างๆ วัฒนธรรม ประเพณีของไทยและ ประเทศตะวันตก	12
รวมตลอดปี / ภาค				60

จากตารางข้างต้น ผู้วิจัยได้นำหน่วยการเรียนรู้ที่ 7 เรื่อง My Places มาใช้ในการพัฒนาชุดกิจกรรม จำนวน 8 ชุด มีจำนวนเวลาเรียน 16 ชั่วโมง

ชุดกิจกรรม

1. ความหมายของชุดกิจกรรม

การเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรม เป็นการนำสื่อการเรียนการสอนมาจัดไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาของวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนอย่างเต็มศักยภาพและแนวการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางหรือช่วยให้นักเรียนมีการเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสามารถ โดยครูเป็นผู้คอยแนะนำเท่านั้น

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2551 : 51) ได้ให้ความหมายของชุดกิจกรรม ว่าเป็นสื่อการสอนชนิดหนึ่งที่เป็นลักษณะของสื่อประสม และเป็นการใช้สื่อตั้งแต่สองชนิดขึ้นไป รวมกันเพื่อให้นักเรียนได้รับความต้องการ โดยอาจจัดทำขึ้นสำหรับหน่วยการเรียนรู้ตามหัวข้อเรื่อง และประสบการณ์ของแต่ละหน่วยที่ต้องการจะให้นักเรียนได้เรียนรู้ อาจจัดไว้เป็นชุดในกล่อง ซองกระดาษ ชุดกิจกรรมอาจประกอบด้วยเนื้อหาสาระ คำสั่ง ใบงานในการทำกิจกรรม วัสดุอุปกรณ์

บุญชม ศรีสะอาด (2541 : 95) ได้ให้ความหมายของชุดกิจกรรม (Instructional Package) คือสื่อการเรียนหลายอย่างประกอบกันจัดเข้าไว้ด้วยกันเป็นชุด (Package) เรียกว่าสื่อประสม (Multi Media) เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ มีชื่อเรียกหลายอย่าง เช่น Learning Package, Instructional Package หรือ Instructional Kits นอกจากจะใช้สำหรับให้ผู้เรียนเรียนเป็นรายบุคคลแล้ว ยังใช้ประกอบการสอนแบบอื่น เช่น ประกอบกับการบรรยายใช้สำหรับการเรียนเป็นกลุ่มย่อย การใช้ชุดกิจกรรมสำหรับการเรียนเป็นกลุ่มย่อยจะจัดในรูปของศูนย์การเรียน (Learning Center) ในห้องเรียนจะจัดออกเป็นศูนย์หลายศูนย์ แต่ศูนย์อาจมีชุดกิจกรรมย่อยประจำศูนย์นั้น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนหมุนเวียนกันเรียนเป็นกลุ่ม ๆ

สุรชัย จามรเนียม (2548 : 10) สรุปไว้ว่า ชุดกิจกรรม หมายถึง ชุดการเรียนการสอนที่มีวิธีการสร้างอย่างสมบูรณ์แบบ ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตัวเองหรือทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ครูเป็นเพียงชี้แนะแนวทางเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ที่วางเอาไว้

สรุปได้ว่า ชุดกิจกรรม เป็น สื่อการสอนที่ครูสร้างขึ้นเป็นสื่อประสมที่มีสื่อตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปนำมาใช้ประกอบกันอาจจัดทำขึ้นเป็นหน่วยการเรียนตามที่ต้องการให้ผู้เรียนเรียนรู้และอาจจัดไว้เป็น ชุด ๆ ซึ่งแต่ละชุดประกอบด้วย ชื่อชุดกิจกรรม คำชี้แจง คำแนะนำ จุดมุ่งหมายเวลาในการทำกิจกรรม คำสั่ง ใบกิจกรรม ใบความรู้หรือเอกสารอื่นที่จำเป็นต่อการจัดกิจกรรมนักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำ

2. หลักและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรม

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2545 : 119 – 120) เสนอ แนวคิดพื้นฐานที่ใช้ในการสร้างชุดกิจกรรมเกิดจากหลักการและทฤษฎีซึ่งประกอบด้วย แนวคิดหลัก 5 ประการ ดังนี้

แนวคิดที่ 1 ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล นักการศึกษาได้นำหลักจิตวิทยา มาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความต้องการ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ ความแตกต่างระหว่างบุคคลมีหลายด้าน คือ ความสามารถ สติปัญญา ความต้องการ ความสนใจ ร่างกาย อารมณ์ สังคม เป็นต้น ในการจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลนี้ วิธีการที่เหมาะสมที่สุด คือ การจัดสอนรายบุคคลหรือการสอนตามเอกัตภาพ การศึกษาโดยเสรี การศึกษาด้วยตนเอง ซึ่งล้วนเป็นวิธีเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนตามสติปัญญา ความสามารถและความสนใจ โดยครูคอยแนะนำช่วยเหลือตามความเหมาะสม

แนวคิดที่ 2 ความพยายามที่จะเปลี่ยนการสอนจากเดิมที่ยึดครูเป็นแหล่งความรู้มาเป็นการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนด้วยการใช้ความรู้จากสื่อการสอนแบบต่าง ๆ ซึ่งจัดให้ตรงกับเนื้อหาและประสบการณ์ตามหน่วยการสอน การเรียนด้วยวิธีนี้ ครูจะถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนเพียงหนึ่งในสามของเนื้อหาทั้งหมดอีกสองส่วนผู้เรียนจะศึกษาด้วยตนเองจากสิ่งที่ผู้สอนเตรียมไว้ในรูปของชุดกิจกรรม

แนวคิดที่ 3 การใช้โสตทัศนูปกรณ์ในรูปของการจัดระบบการใช้สื่อการสอนหลายอย่างมาช่วยการสอนให้เหมาะสมและใช้แหล่งความรู้สำหรับนักเรียนแทนการให้ครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนอยู่ตลอดเวลา แนวทางใหม่จึงเป็นการผลิตสื่อการสอนแบบประสมให้เป็นชุดกิจกรรม เพื่อเปลี่ยนจากการใช้สื่อเพื่อช่วยครูสอนมาเป็นการช่วยผู้เรียน

แนวคิดที่ 4 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนกับสภาพแวดล้อมเดิม นักเรียนเป็นฝ่ายรับความรู้สึกจากครูเท่านั้น แทบจะไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นต่อเพื่อนๆ และต่อครู นักเรียนจึงขาดทักษะการแสดงออกและการทำงานเป็นกลุ่ม จึงได้มีการนำกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้ประกอบกิจกรรมด้วยกัน ซึ่งนำมาสู่การผลิตสื่อออกมาในรูปของชุดกิจกรรม

แนวคิดที่ 5 การสภาพสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ โดยยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้มาใช้โดยจัดสภาพการณ์ออกมาเป็นการสอนแบบโปรแกรม ซึ่งหมายถึง ระบบการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียน

1. ได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยตนเอง
2. ได้ทราบว่า การตัดสินใจหรือการปฏิบัติงานของตนถูกหรือผิดอย่างไร
3. ได้รับการเสริมแรงที่ทำให้นักเรียนภาคภูมิใจที่ได้ทำถูก หรือคิดถูก อันจะทำให้เกิดการกระทำพฤติกรรมนั้นซ้ำอีกในอนาคต
4. ได้เรียนรู้ไปทีละขั้นตอนตามความสามารถและความสนใจของตนเอง

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การผลิตชุดกิจกรรมต้องอาศัยหลักการและทฤษฎีเข้ามามีส่วนช่วยในการผลิตจึงจะทำให้ชุดกิจกรรมมีคุณภาพ เป็นมาตรฐานทั้งทางด้านเนื้อหา กิจกรรม การจัดสภาพแวดล้อม อีกทั้งต้องคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญจึงตอบสนองความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง

3. ประเภทของชุดกิจกรรม

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2551 : 52) ได้แบ่งประเภทของชุดกิจกรรมได้ 3 ประเภท ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมประกอบ คำบรรยายของครู เป็นชุดกิจกรรมสำหรับผู้เรียนกลุ่มใหญ่ หรือเป็นการสอนที่มุ่งเน้นการปูพื้นฐานให้ทุกคนรับรู้และเข้าใจในเวลาเดียวกัน มุ่งในการขยายเนื้อหาสาระให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ชุดกิจกรรมแบบนี้ลดเวลาในการอธิบายของผู้สอนให้น้อยลง เพิ่มเวลาให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติมากขึ้น โดยใช้สื่อที่มีอยู่พร้อมในชุดกิจกรรม ในการนำเสนอเนื้อหาต่าง ๆ สิ่งสำคัญคือสื่อ ที่นำมาใช้จะต้องให้ผู้เรียนได้เห็นชัดเจนทุกคน และมีโอกาสได้ใช้ครบทุกคนหรือทุกกลุ่ม

2. ชุดกิจกรรมแบบกลุ่มกิจกรรม หรือชุดกิจกรรมสำหรับการเรียนเป็นกลุ่มย่อยเป็นชุดการสอนสำหรับผู้เรียนเรียนร่วมกันเป็นกลุ่มย่อย ประมาณกลุ่มละ 4-8 คน โดยใช้สื่อการสอนต่าง ๆ ที่บรรจุได้ในชุดกิจกรรมแต่ละชุด มุ่งที่จะฝึกทักษะในเนื้อหาวิชาที่เรียน โดยให้ผู้เรียนมีโอกาสร่วมกัน ชุดกิจกรรมชนิดนี้มักใช้ในการสอนแบบกิจกรรมกลุ่ม เช่น การสอนแบบศูนย์การเรียนการสอนกลุ่มสัมพันธ์ เป็นต้น

3. ชุดกิจกรรมรายบุคคลหรือชุดกิจกรรมตามเอกัตภาพเป็นชุดการสอนสำหรับผู้เรียนด้วยตนเองเป็นรายบุคคล คือผู้เรียนจะต้องศึกษาหาความรู้ตามต้องการและความสนใจของตนเองอาจจะเรียนที่โรงเรียนหรือเรียนที่บ้านก็ได้ จุดประสงค์หลัก คือ มุ่งให้ทำความเข้าใจกับเนื้อหาวิชาเพิ่มเติมผู้เรียนสามารถประเมินผลการเรียนด้วยตนเองได้ ชุดกิจกรรมนี้ส่วนใหญ่จัดในลักษณะของหน่วยการสอนย่อยหรือโมดูลตัวอย่างเช่น ชุดวิชาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2545 : 117-118) ได้กล่าวว่า ชุดการสอนเป็นสื่อผสมที่ได้จากระบบการผลิต และการนำสื่อการสอนที่สอดคล้องกับหน่วยหัวเรื่อง และวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

ระพินทร์ โพธิ์ศรี (2545 : 59) ได้แบ่งประเภทของชุดกิจกรรมได้ดังนี้

1. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self study package) คือ ชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนนำไปศึกษาด้วยตนเอง โดยไม่มีครูเป็นผู้สอน เช่น บทเรียนสำเร็จรูป ชุดการเรียนแบบคอมพิวเตอร์ช่วยสอนหรือชุดการเรียนผ่านเครือข่ายเว็ลด์ไวด์เว็บ

2. ชุดการเรียนการสอน คือ ชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นโดยมีครูเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ เช่น ชุดฝึกอบรม หรือชุดการสอนต่าง ๆ

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมแต่ละประเภะนั้นเป็นตัวกำหนดบทบาทของครูและนักเรียนแตกต่างกันออกไปการจะเลือกชุดกิจกรรมประเภทใด

นั้นขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้ผลิต ในการศึกษาครั้งนี้ใช้ชุดกิจกรรมแบบกลุ่มกิจกรรม นักเรียนเป็นผู้ศึกษาเนื้อหาและปฏิบัติการทดลองด้วยตนเอง ครูผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะคอยให้ คำปรึกษาเมื่อนักเรียนพบปัญหาหรือข้อสงสัย

4. องค์ประกอบของชุดกิจกรรม

องค์ประกอบในการสร้างชุดกิจกรรมนั้น มีความสำคัญต่อการสร้างชุดกิจกรรมเป็นอย่างมาก เพราะจะเป็นแนวทางในการสร้างชุดกิจกรรมนั้นเป็นไปอย่างมีระบบและสมบูรณ์ ในตัวเอง ทิศนา เขมมณี (2534 : 10 – 12) สรุปไว้ว่า ชุดกิจกรรมประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. ชื่อกิจกรรม ประกอบด้วย หมายเลขกิจกรรม ชื่อของกิจกรรมและลักษณะของการจัดกิจกรรมเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายนั้น
2. คำชี้แจง เป็นส่วนที่อธิบายความมุ่งหมายหลักของกิจกรรมและลักษณะหลักของการจัดกิจกรรมเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายนั้น
3. จุดมุ่งหมายเป็นส่วนที่ระบุจุดมุ่งหมายที่สำคัญของกิจกรรมนั้น ๆ
4. ความคิดรวบยอด เป็นส่วนที่ระบุเนื้อหาหรือมโนทัศน์ของกิจกรรมนั้น ส่วนนี้ควรได้รับการย้ำและเน้นเป็นพิเศษ
5. สื่อ เป็นส่วนที่ระบุถึงวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำเนินกิจกรรม เพื่อช่วยให้ครูได้ทราบว่าต้องเตรียมอะไรบ้าง
6. เวลาที่ใช้ เป็นส่วนที่ระบุเวลาโดยประมาณว่า กิจกรรมนั้นควรใช้เวลาเพียงใด
7. ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม เป็นส่วนที่ระบุการจัดกิจกรรมเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ วิธีการจัดกิจกรรมนี้ได้จัดไว้เป็นขั้นตอน ซึ่งนอกจากจะสอดคล้องกับหลักวิชาแล้ว ยังเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ครูในการดำเนินการ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้
  - 7.1 ขั้นนำ เป็นการเตรียมความพร้อมของผู้เรียน
  - 7.2 ขั้นกิจกรรม เป็นส่วนที่ช่วยให้ผู้เรียนจะได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้เกิดประสบการณ์นำไปสู่การเรียนรู้ตามเป้าหมาย
  - 7.3 ขั้นกิจกรรม เป็นส่วนที่ผู้เรียนจะได้มีโอกาสนำประสบการณ์ที่ได้รับจากขั้นกิจกรรมมาวิเคราะห์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและอภิปรายเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่กว้างขวางออกไปอีก
  - 7.4 ขั้นสรุป เป็นส่วนที่ครูและผู้เรียนประมวลข้อความรู้ที่ได้จากขั้นกิจกรรมและขั้นอภิปราย นำมาสรุปหาสาระสำคัญที่จะสามารถนำไปใช้ได้ต่อไป

7.5 ขั้นฝึกปฏิบัติ เป็นส่วนที่ช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้จากการเรียนในกิจกรรมไปฝึกปฏิบัติเพิ่มเติม

7.6 ขั้นประเมินผล เป็นส่วนที่วัดความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนหลังจากการฝึกปฏิบัติกิจกรรมครบถ้วนทุกขั้นตอนแล้ว โดยให้ทำแบบฝึกกิจกรรมทบทวนท้ายชุดกิจกรรม สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2551 : 52) เสนอว่า ชุดกิจกรรมมีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ได้แก่

1. คู่มือการใช้ชุดกิจกรรม เป็นคู่มือหรือแผนการสอนสำหรับผู้สอนใช้ศึกษาและปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆ ซึ่งมีรายละเอียดชี้แจงไว้อย่างชัดเจน เช่น การนำเข้าสู่บทเรียน การจัดชั้นเรียน บทบาทผู้เรียน เป็นต้น ลักษณะของคู่มืออาจจัดทำเป็นเล่มหรือแผ่นพับก็ได้

2. บัตรคำสั่งหรือบัตรงาน เป็นเอกสารที่บอกให้ผู้เรียนประกอบกิจกรรมแต่ละอย่างตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ บรรจุอยู่ในชุดกิจกรรม บัตรคำสั่งหรือบัตรงานจะมีครบตามจำนวนกลุ่มหรือจำนวนผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วย คำอธิบายในเรื่องที่จะศึกษา คำสั่งให้ผู้เรียนประกอบกิจกรรมและการสรุปบทเรียน การจัดทำบัตรคำสั่งหรือบัตรงานส่วนใหญ่นิยมใช้กระดาษแข็งขนาด 6×8 นิ้ว

3. เนื้อหาสาระและสื่อการเรียนประเภทต่างๆ จัดไว้ในรูปของสื่อที่หลากหลายอาจแบ่งได้ 2 ประเภทดังนี้

3.1 ประเภทเอกสารสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ วารสาร บทความ ใบความรู้ (Fact Sheet) ของเนื้อหาเฉพาะเรื่อง บทเรียน โปรแกรม เป็นต้น

3.2 ประเภทโสตทัศนอุปกรณ์ เช่น รูปภาพ แผนภาพ แผนภูมิ สมุดภาพ เทปบันทึกเสียง เทปโทรทัศน์ สไลด์ (Slide) วิดีทัศน์ (Video) ซีดีรอม (CD-ROM) โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) เป็นต้น

4. แบบประเมินผล เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดและประเมินความรู้ด้วยตนเอง ทั้งก่อนและหลังเรียนอาจจะเป็นแบบทดสอบชนิดจับคู่ เลือกตอบ หรือ กาเครื่องหมายถูกผิดก็ได้

จากการศึกษาองค์ประกอบของชุดกิจกรรม สรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมจะต้องมีองค์ประกอบหลัก คือ คู่มือการใช้ชุดกิจกรรม เนื้อหา สื่อการเรียน กิจกรรมการเรียน และการประเมินผล เพื่อให้เหมาะสม ผู้วิจัยได้กำหนดองค์ประกอบของชุดกิจกรรมในการวิจัยครั้งนี้ คือ คำแนะนำสำหรับครู คำแนะนำสำหรับนักเรียน แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ซึ่งประกอบไปด้วยใบความรู้ แบบฝึกหัด แบบทดสอบย่อย และแบบทดสอบสำหรับการประเมินผล

5. ขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรม

การพัฒนาชุดกิจกรรมเป็นงานที่ละเอียดต้องอาศัยความรอบคอบ ความเข้าใจ เพื่อให้ได้ชุดกิจกรรม ที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการเรียนการสอนอย่างสมบูรณ์ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2545 : 123) ได้ลำดับขั้นตอนในการพัฒนาชุดกิจกรรมที่สำคัญ 10 ขั้นตอน ดังนี้

1. หมวดหมู่ เนื้อหา และประสบการณ์ อาจกำหนดเป็นหมวดวิชาหรือ บูรณาการเป็นแบบสหวิทยาการตามที่เหมาะสม
2. กำหนดหน่วยการสอน แบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยการสอนโดยประมาณ เนื้อหาวิชาที่จะถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนได้ในหนึ่งสัปดาห์หรือหนึ่งครั้ง
3. กำหนดหัวเรื่อง ผู้สอนต้องถามตัวเองในการสอนแต่ละหน่วย ควรให้ ประสบการณ์แก่ผู้เรียนอะไรบ้าง แล้วกำหนดออกมาเป็น 4-5 หัวเรื่อง
4. กำหนดมโนทัศน์และหลักการ มโนทัศน์และหลักการที่กำหนดจะต้อง สอดคล้องกับหน่วยและหัวเรื่อง โดยรูปแนวคิด สาร และหลักเกณฑ์สำคัญไว้เพื่อเป็นแนวทางการจัดเนื้อหาการสอนให้สอดคล้องกัน
5. กำหนดจุดประสงค์ให้สอดคล้องกับหัวเรื่อง เป็นจุดประสงค์ทั่วไปก่อนแล้ว เป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ที่มีเงื่อนไขและเกณฑ์การเปลี่ยนพฤติกรรม
6. กิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งเป็น แนวทางการเลือกและการผลิตสื่อการเรียนการสอน “กิจกรรมการเรียน” หมายถึง กิจกรรมที่ ทุกอย่างที่คุณเรียนปฏิบัติ เช่น การอ่าน การทำกิจกรรมตามใบงาน ตอบคำถาม เขียนภาพ เล่น เกม เป็นต้น
7. กำหนดแบบประเมินผล ต้องประเมินผลให้ตรงกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยใช้แบบทดสอบอิงเกณฑ์ เพื่อให้ผู้สอนทราบค่าหลังจากผ่านกิจกรรมมาเรียบร้อยแล้ว ผู้เรียนได้เปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่
8. เลือกและผลิตสื่อการเรียนการสอน วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการที่ครูใช้ คือ เป็นสื่อการสอนทั้งสิ้น เมื่อผลิตสื่อการสอนของแต่ละหัวเรื่องแล้ว ก็จัดสื่อการสอนเหล่านั้น ไว้เป็นหมวดหมู่ นำไปทดลองหาประสิทธิภาพ เรียกว่า “ชุดกิจกรรม”
9. หาประสิทธิภาพจากชุดกิจกรรม เพื่อเป็นการประกันว่า ชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพในการสอน ผู้สร้างจำเป็นต้องกำหนดเกณฑ์ล่วงหน้า โดยคำนึงถึงหลักที่ว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน ใกล้เคียงบรรลุผล

10. การใช้ชุดกิจกรรม ชุดกิจกรรมที่ได้ปรับปรุงแล้วและมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ สามารถนำไปสอนผู้เรียนได้ตามประเภทของชุดกิจกรรม และตามระดับการศึกษา โดยกำหนดขั้นตอนการใช้ดังนี้

10.1 ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อพิจารณาพื้นฐานความรู้เดิม

10.2 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

10.3 ชั้นประกอบเข้าสู่กิจกรรมการเรียนรู้

10.4 ชั้นสรุปบทเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อวัดพฤติกรรมการเรียนรู้หลังเรียนที่เปลี่ยนไป

ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี (2545 : 98) ได้กล่าวถึงความสำคัญของชุดกิจกรรมที่มีลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. มีจุดประสงค์ปลายทางที่ชัดเจน ที่ระบุทั้งเนื้อหา ความรู้ และระดับทักษะ การเรียนรู้ที่ชัดเจนนั้นคือ จะต้องมียุทธศาสตร์ประจำชุดกิจกรรมที่ระบุไว้ชัดเจนว่าเมื่อผ่านการเรียนรู้ จบชุดกิจกรรมนั้นแล้วนักเรียนต้องทำอะไรเป็นระดับใด

2. ระบุกลุ่มเป้าหมายชัดเจนว่า ชุดกิจกรรมดังกล่าว สร้างขึ้นสำหรับใคร

3. มีองค์ประกอบของจุดประสงค์ที่เป็นระบบเป็นเหตุและผล เชื่อมโยงกันระหว่างจุดประสงค์ประจำหน่วยและจุดประสงค์ย่อย

4. ต้องมีคำชี้แจง เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์แต่ละระดับ

5. กรณีทำเป็นชุดการสอน ต้องมีคู่มือครูที่อธิบายวิธีการ เงื่อนไขการใช้ชุดและการเฉลยข้อคำถามทั้งหมดในกิจกรรม ประเมินผล

บุญเกื้อ คอรวาเวช (2543 : 95-97) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของชุดการสอนโดยจำแนกส่วนของชุดการสอน เป็น 4 ส่วน คือ

1. คู่มือ สำหรับครูผู้ใช้ชุดการสอน หรือผู้เรียนที่ต้องการเรียนจากชุดการสอน

2. คำสั่งหรือกรอบงาน เพื่อกำหนดแนวทางการเรียนให้นักเรียน

3. เนื้อหาสาระและสื่อ โดยจัดให้อยู่ในรูปของสื่อการสอนแบบประสม และกิจกรรมการเรียนการสอนแบบกลุ่มและรายบุคคลตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

4. การประเมินผล เป็นการประเมินของกระบวนการ ได้แก่ แบบฝึกหัด รายงานการค้นคว้า และผลการเรียนรู้ในรูปแบบของแบบสอบต่าง ๆ

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่า องค์ประกอบของชุดกิจกรรม ควรประกอบด้วย

1. คู่มือครูซึ่งเป็นคู่มือและแผนการจัดการเรียนรู้ในการใช้ชุดกิจกรรม
2. วัตถุประสงค์ของชุดกิจกรรม
3. คำชี้แจงเนื้อหากิจกรรมการสอน
4. เนื้อหาสาระและสื่อ
5. การประเมินที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

6. การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2545 : 95) กล่าวว่า การกำหนดเกณฑ์ E_1/E_2 ให้มีค่าเท่าใด นั้น ควรพิจารณาตามความเหมาะสม โดยปกติเนื้อหาที่เป็น ความรู้ ความจำ มักจะตั้งไว้ 80/80, 85/85 หรือ 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะ อาจตั้งไว้ต่ำกว่านี้ เช่น 75/75 เป็นต้น เมื่อกำหนดเกณฑ์แล้ว นำไปทดลองจริงอาจได้ผลไม่ตรงตามเกณฑ์ แต่ไม่ควรต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้เกินร้อยละ 5 เช่น ถ้ากำหนดไว้ 90/90 ก็ควรได้ไม่ต่ำกว่า 85/85 ได้เสนอขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอน ไว้ดังนี้

1. ขึ้นหาประสิทธิภาพหนึ่งต่อหนึ่ง (แบบเดี่ยว) เป็นการทดลองกับผู้เรียน ครั้งละ 1 คน โดยทดลอง 3 ครั้ง กับเด็กอ่อน ปานกลางและเก่ง คำนวณหาประสิทธิภาพเสร็จแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น โดยปกติคะแนนที่ได้จากการทดลองแบบเดี่ยวนี้ จะได้คะแนนเป็นมาตรฐานมาก

2. ขึ้นหาประสิทธิภาพหนึ่งต่อสิบ (แบบเดี่ยว) เป็นการทดลองกับผู้เรียน 6-10 คน (คละผู้เรียนอ่อน ปานกลางและเก่ง) คำนวณหาประสิทธิภาพเสร็จแล้วปรับปรุง ในคราวนี้คะแนนของผู้เรียนจะเพิ่มขึ้น

3. ขึ้นหาประสิทธิภาพหนึ่งต่อร้อย (ภาคสนาม) เป็นการทดลองกับผู้เรียนทั้งชั้น 40 คน คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วทำการปรับปรุงผลลัพธ์ที่ควรใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ต่ำกว่าเกณฑ์ได้ไม่เกิน 2.5%

บุญชม ศรีสะอาด (2541 : 25 – 29) จำแนกวิธีการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมเป็น 2 วิธี คือ

1. การหาประสิทธิภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ หรือครูโดยใช้แบบประเมินผลให้ผู้เชี่ยวชาญหรือครูพิจารณาทั้งด้านคุณภาพ เนื้อหาสาระ และเทคนิคการจัดทำสื่ออื่นๆ แบบประเมินอาจเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) หรือเป็นแบบเห็นด้วยไม่เห็นด้วย สรุปผลเป็นความถี่แล้วอาจทดสอบความแตกต่างระหว่างความถี่ด้วยไคสแควร์

2. การหาประสิทธิภาพโดยผู้เรียน มีลักษณะเช่นเดียวกันกับการหาประสิทธิภาพโดยผู้เชี่ยวชาญหรือครู แต่เน้นการรับรู้คุณค่าที่ได้จากการเรียนเป็นสำคัญ ประสิทธิภาพของสื่อการสอนที่มีความเที่ยงตรงที่จะพิสูจน์คุณภาพ และคุณค่าของสื่อการสอนนั้น ๆ โดยจะวัดว่าผู้เรียนที่เกิดการเรียนรู้จะสูงขึ้นบ้าง เป็นการวัดเฉพาะผลที่เป็นจุดประสงค์ของการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมนั้น อาจจำแนกได้เป็น 2 วิธี คือ

2.1 กำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำไว้ เช่นเกณฑ์ 80/80 หรือ 90/90

2.2 ไม่ได้กำหนดเกณฑ์ไว้ล่วงหน้า แต่จะพิจารณาการเปรียบเทียบผลการสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ หรือเปรียบเทียบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดกิจกรรมนั้นสูงกว่า หรือเท่ากับสื่อ หรือเทคนิคการสอนอื่นหรือไม่ โดยใช้สถิติทดสอบค่า t-test

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2553 : 438-439) ได้กล่าวถึงการกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพไว้ดังนี้เกณฑ์ประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของชุดการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ หากชุดการสอนมีประสิทธิภาพถึงระดับนี้แล้ว ชุดการสอนนั้นจะมีคุณค่าที่จะนำไปสอนนักเรียน การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพกระทำได้โดย การประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียน 2 ประเภท คือ พฤติกรรมต่อเนื่อง และพฤติกรรมขั้นสุดท้าย โดยกำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น E_1 คือ ประสิทธิภาพกระบวนการ E_2 คือ ประสิทธิภาพผลลัพธ์ ซึ่งคิดเป็นร้อยละของผลเฉลี่ยของคะแนนที่ได้

ดังนั้น E_1/E_2 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ / ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ เช่น 80/80 หมายความว่า เมื่อเรียนชุดการสอนแล้ว ผู้เรียนจะสามารถทำแบบฝึกหัดหรืองานที่ผลเฉลี่ยร้อยละ 80 และทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ผลเฉลี่ยร้อยละ 80 การกำหนดเกณฑ์ E_1/E_2 โดยปกติ เนื้อหาที่เป็นความรู้ ความจำ มักจะตั้งไว้ 80/80 หรือ 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะมักจะตั้งต่ำกว่านี้ เช่น 75/75

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม มี 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 นำชุดกิจกรรมไปทดลองใช้กับนักเรียน 3 คน โดยทดลองกับนักเรียน เก่ง ปานกลาง และอ่อน เพื่อหาข้อบกพร่องด้านภาษา และเนื้อหา ขั้นที่ 2 ใช้กับนักเรียน 9 คน ที่ยังไม่เคยเรียนบทเรียนดังกล่าว ดำเนินการเช่นเดียวกับขั้นที่ 1 เมื่อเสร็จกระบวนการแล้วนำชุดกิจกรรมมาแก้ไขข้อบกพร่อง และนำผลคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดและการทำแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรมไปหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมโดยใช้เกณฑ์ 75/75 ขั้นที่ 3 โดยการทดลองใช้กับนักเรียน จำนวน 40 คน แล้วนำผลไปหาประสิทธิภาพ

ของชุดกิจกรรม โดยการนำผลคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดและการทำแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรมไปหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมโดยใช้เกณฑ์ 75/75

การคำนวณค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม ใช้เกณฑ์ 75/75

75 ตัวแรก คือ คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละในการทำแบบฝึกหัดในบทเรียน

75 ตัวหลัง คือ คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละในการทำแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรม

ถ้าผลทั้งคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละในการทำแบบฝึกหัด และในการทำแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรมได้ไม่ต่ำกว่า 75 ถือว่าชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ

7. ประโยชน์ของชุดกิจกรรม

วีระ ไทยพานิช (2542 : 137) ได้กล่าวถึงประโยชน์ที่นำชุดกิจกรรมมาใช้ ดังนี้

1. เป็นการฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ รู้จักทำงานร่วมกัน
2. เปิดโอกาสให้นักเรียนก้าวหน้าไปตามอัตราความสามารถของแต่ละคน
3. เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกวัสดุการเรียนและกิจกรรมที่นักเรียนชอบ
4. เป็นการเรียนที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล
5. มีการวัดผลตนเองบ่อย ๆ ทำให้นักเรียนรูการกระทำของตนเองและสร้าง

แรงจูงใจ

6. นักเรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเองและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างแท้จริง
7. เป็นการเรียนรู้ชนิด Active ไม่ใช่ Passive
8. นักเรียนเรียนที่ไหน เมื่อไหร่ก็ได้ ตามความพอใจของนักเรียน
9. สามารถปรับปรุงการสื่อความหมายระหว่างนักเรียนกับครู

จินตนา ศิริชัยญารัตน์ (2548 : 36-37) สรุปไว้ว่า ชุดกิจกรรมนั้นมามีค่าหลายประการ ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมจากชุดกิจกรรมด้วยตนเอง ซึ่งการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และฝึกทักษะการคิดการปฏิบัติ กระบวนการแสวงหาความรู้การแก้ปัญหา ลดบทบาทการสอนของครู การเรียนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครู โดยมีกิจกรรมที่หลากหลายในชุดกิจกรรม นำไปใช้สะดวกและประหยัดเวลา

สรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมเป็นสื่อการสอนที่มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี เนื่องจากนักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ฝึกความรับผิดชอบ ได้แสดงออก พร้อมทั้งฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น ยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และช่วยส่งเสริมให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายในการเรียนรู้ได้

อย่างมีประสิทธิภาพ

หลักการ แนวคิดและ ทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่านเพื่อความเข้าใจ

การอ่าน เป็นทักษะที่สำคัญในการแสวงหาความรู้ทางวิชาการต่าง ๆ ตลอดจนเพื่อความบันเทิง การพัฒนาทักษะการอ่านจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับนักเรียนและความเหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน เนื่องจากการอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบัน ทั้งในด้านการศึกษาเล่าเรียน การติดต่อสื่อสาร นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ดังนี้

1. ความหมายของการอ่าน

การอ่าน (Reading) ราชบัณฑิตยสถานนิยามว่า อ่าน หมายถึง ว่าตามตัวอักษร ส่วนการอ่าน หมายถึง การแปลความหมายของตัวอักษรที่อ่านออกมาเป็นความรู้ ความคิด และเกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านตรงกับเรื่องราวที่ผู้เขียนเขียน ผู้อ่านสามารถนำความรู้ ความคิด หรือสาระเรื่องราวที่อ่านไปใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งมีความหมายในลักษณะเป็นการรับแล้วถ่ายทอดโดยใช้ตัวอักษร สัญลักษณ์ เป็นสื่อความคิด เจตนาหรือการทำความเข้าใจกับที่ผู้ถ่ายทอดต้องการสื่อความคิด เจตนาหรือการทำความเข้าใจกับที่ผู้ถ่ายทอดต้องการสื่อความหมายนั้น การอ่านเป็นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตในปัจจุบัน การอ่านเป็นกระบวนการอันซับซ้อน ดังนั้นผู้เชี่ยวชาญทางการอ่านจึงให้ความหมายของการอ่านแตกต่างกัน ซึ่งแล้วแต่ผู้เชี่ยวชาญด้านนั้น ๆ จะมองไปในด้านใด เช่น นักภาษาศาสตร์จะมองการอ่านในแง่ของภาษา นักจิตวิทยาจะมองการอ่าน ในแง่ของจิตวิทยาหรือมองในแง่จิตภาษาศาสตร์ แต่ส่วนมากก็ให้ความหมายที่คล้าย ๆ และใกล้เคียงกันดังนี้

บัญชา อิงสกุล (2545 : 6) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการอ่านว่า การอ่านเป็นกระบวนการในการแปลความหมายของตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ที่มีการจดบันทึกไว้กระบวนการในการอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน เมื่อเด็กเปล่งเสียงตัวอักษรหรือพูดออกมาเป็นคำพูดถ้าหากไม่เข้าใจคำพูดนั้นจัดว่าไม่ใช่การอ่านที่สมบูรณ์ เป็นเพียงส่วนหนึ่งของการอ่านเท่านั้น

อัมใจ ศรีวรกุล (2552 : 31) การอ่านเป็นการสื่อความหมายที่มีการแลกเปลี่ยนความคิด ข่าวสารและความรู้ระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน โดยที่ผู้เขียนจะแสดงความคิดเห็นของตัวเองด้วยภาษาตามลักษณะการเขียนของแต่ละบุคคล ส่วนผู้อ่านพยายามหาความหมายของสิ่งที่ผู้เขียนเขียนไว้ ความเข้าใจในการอ่านจะดีเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน

กมลรัตน์ เทพิน (2549 : 33) กล่าวสรุปว่าการอ่านเป็นกระบวนการที่ผู้อ่านได้เห็นและเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่าน แต่ไม่ได้หมายความว่าผู้อ่านต้องเข้าใจทุกสิ่งทุกอย่างที่อ่าน ทั้งไม่จำเป็นต้องอ่านรายละเอียดปลีกย่อยของเนื้อหาและไม่ใช่เป็นเพียงผู้รับสารจากตัวอักษร คำหรือประโยคต่างๆเท่านั้น แต่เป็นกระบวนการที่ผู้อ่านเป็นผู้กระทำมากกว่าเพียงเพื่อให้เข้าใจเนื้อเรื่อง การที่จะอ่านให้เข้าใจนั้น ผู้อ่านจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับระบบการเขียน คือการประสมคำ สะกดคำ ความรู้ความสามารถด้านภาษา คือรู้วิธีการเรียบเรียงคำ มีความสามารถในการตีความ รู้ความสัมพันธ์ของคำระดับประโยค มีความรู้รอบตัว ด้านวัฒนธรรม ประเพณีและเนื้อหาที่อ่าน

สรุปได้ว่า การอ่านนอกจากจะเป็นทักษะสำคัญทางการแสวงหาความรู้แล้ว การอ่านยังมีความสำคัญในแง่อื่น ๆ อีกมาก เช่นเป็นพื้นฐาน ในการเรียนวิชาอื่น ๆ เป็นเครื่องช่วยให้เกิดความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ก่อให้เกิดความรู้ ความเพลิดเพลินและจากแนวคิดดังกล่าว สรุปความหมายของการอ่านว่าการอ่านเป็นกระบวนการทางความคิด สื่อสารกันระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสาร โดยอาศัยความรู้เดิม แปลความหมายจากตัวอักษรสัญลักษณ์คำ กลุ่มคำหรือวลีและประโยคออกมาเป็นความคิดอย่างมีเหตุผลโดยอาศัยความสามารถในการแปลความ การตีความ การจับใจความสำคัญและการสรุปความเพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างมีจุดมุ่งหมายและหากสิ่งที่อ่านเป็นสิ่งที่เคยพบมาก่อน ผู้อ่านต้องใช้ความพยายามในการหาความหมายจากสิ่งที่อ่าน ด้วยการเดาหรือหาตัวบ่งชี้ที่ปรากฏในข้อความมาช่วยในการอ่านให้การอ่านง่ายขึ้น

2. ประโยชน์และความสำคัญของการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญและมีคุณค่าอย่างยิ่ง ทำให้บุคคลสามารถใช้เป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้และการดำเนินชีวิตประจำวัน

จินตนา ไบกาชุยี (2542 : 58) ได้สรุปไว้ดังนี้

1. การอ่านหนังสือทำให้ได้เนื้อหาสาระความรู้มากกว่าการศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีอื่น
2. ผู้อ่านสามารถอ่านหนังสือได้โดยไม่มีจำกัดเวลาและสถานที่ สามารถนำไปไหนมาไหนก็ได้
3. หนังสือเก็บได้นานกว่าสื่ออย่างอื่น ซึ่งมักมีอายุการใช้งานโดยไม่จำกัด
4. ผู้อ่านสามารถฝึกการคิดและสร้างจินตนาการได้เองในขณะที่อ่าน
5. การอ่านส่งเสริมให้มีสมองดี สมานานกว่าและมากกว่าสื่ออย่างอื่น ทั้งนี้เพราะขณะอ่านจิตใจจะต้องมุ่งอยู่กับข้อความ พินิจพิจารณาข้อความ

6. ผู้อ่านเป็นผู้กำหนดได้ด้วยตนเอง จะอ่านคร่าว ๆ อ่านละเอียด อ่านข้ามหรืออ่านทุกตัวอักษร เป็นไปตามใจของผู้อ่าน หรือจะเลือกอ่านเล่มไหนก็ได้ เพราะหนังสือมีมากสามารถเลือกอ่านได้

7. หนังสือมีหลากหลายรูปแบบและราคาถูกกว่าสื่ออย่างอื่นทำให้สมองผู้อ่านเปิดกว้าง สร้างแนวคิดและทัศนะได้มากกว่าสื่ออย่างอื่น

8. ผู้อ่านเกิดความคิดเห็นได้ด้วยตนเองวินิจฉัยเนื้อหาสาระได้ด้วยตนเอง รวมทั้งหนังสือบางเล่มสามารถนำไปปฏิบัติได้ด้วย เมื่อปฏิบัติแล้วก็เกิดผลดี

อิมใจ ศรีวรกุล (2552 : 31) สรุปไว้ว่า การอ่านจะเป็นทักษะสำคัญของการแสวงหาความรู้แล้ว การอ่านยังมีความสำคัญในด้านอื่น ๆ อีกดังนี้

1. การอ่านเป็นพื้นฐานของการเรียนวิชาอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะต้องการหาความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ จำเป็นต้องอาศัยทักษะการอ่านเป็นเครื่องมือ
2. การอ่านเป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้สึกและความต้องการระหว่างบุคคลกับบุคคล
3. การอ่านเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เป็นผู้ที่สำเร็จในการประกอบอาชีพเพราะได้อ่านเอกสารความรู้ ในการปรับปรุงงานของตนเองอยู่เสมอ
4. การอ่านเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เพราะถ้าเราอ่านได้ก็สามารถทำความเข้าใจร่วมกับคนอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี ตลอดจนสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นให้ผ่านไปได้อย่างราบรื่น
5. การอ่านเป็นเครื่องมือในการรับทอดมรดกทางวัฒนธรรมของคนไทย สู่รุ่นหลัง ๆ ต่อไป
6. การอ่านเป็นเครื่องมือที่ก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน ความรู้และมีประสบการณ์กว้างขวาง

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2544 : 1) สรุปไว้ว่า การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ การรู้และใช้วิธีอ่านที่ถูกต้องจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้อ่านทุกคน

วิสาข์ จิตวัตร (2548 : 1) สรุปไว้ว่า ความสำคัญของทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของสังคมไทย ในปัจจุบัน ใช้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ มีความต้องการใช้ภาษาอังกฤษ เน้นหนัก ทักษะการอ่าน นักเรียน นิสิต นักศึกษา ต้องอ่านหนังสือเรียน ตำรา หรือวารสารภาษาอังกฤษ เพื่อให้มีความรู้ในสาขาวิชาของตนอย่างกว้างขวาง และลึกซึ้ง สำหรับนักธุรกิจและข้าราชการ ต้องใช้ภาษาอังกฤษเพื่อประโยชน์ในความเจริญก้าวหน้าและ

ธุรกิจการงานของตน

สรุปได้ว่า การอ่านจะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น และยังมีผลต่อทักษะการฟัง พูดและเขียนและการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านเป็นอย่างดี ย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้ได้เร็วและมีความสนใจต่อการเรียนดีตามไปด้วย

3. จุดมุ่งหมายของการอ่าน

การอ่านแต่ละครั้งจะมีจุดมุ่งหมายในการอ่านแตกต่างกันออกไป ถ้าผู้อ่านตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านแต่ละครั้งไว้จะช่วยให้อ่านมีประสิทธิภาพสูง และได้ทิศทางในการอ่านอย่างชัดเจน

นักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ดังต่อไปนี้

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542 : 23-30) สรุปไว้ว่า จุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ดังนี้

1. การอ่านเพื่ออยากรู้ อยากเห็น และรู้ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ อันเป็นความต้องการตามธรรมชาติของมนุษย์ อาทิเช่น ต้องการรู้เรื่องจรวด ดาวเทียม นก คอมพิวเตอร์หรือต้องการรู้ชีวประวัติ ของบุคคลที่เด่นดังในวงสังคม ทางวิชาการ หรือวงการธุรกิจ
2. การอ่านเพื่อแก้ปัญหา เช่น ปัญหาเกี่ยวกับคำศัพท์ ต้องการรู้ความหมายเกี่ยวกับการอ่านออกเสียง การเขียนตัวสะกดการันต์ที่ถูกต้อง ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพ ปัญหาครอบครัว เป็นต้น
3. การอ่านเพื่อความรู้เพื่อการศึกษาเป็นการอ่านที่กำลังศึกษาเล่าเรียนอยู่ เช่น นักเรียน นักศึกษา จะต้องอ่านเพื่อขยายความรู้ที่ได้เรียนจากการฟังคำบรรยายของอาจารย์ในแต่ละวิชา เพราะในการเรียนในโรงเรียนนั้นจำเป็นต้องอ่านหนังสือที่ตรงตามหลักสูตรและเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรเป็นจำนวนมาก
4. การอ่านเพื่อค้นคว้าและการวิจัย (Research) เพื่อประโยชน์ในการศึกษาเล่าเรียนหรือเพื่อประโยชน์ด้านความก้าวหน้าทางวิชาการและเพื่อประโยชน์ในทางธุรกิจ เป็นต้น
5. การอ่านเพื่อปรับปรุงบุคลิกภาพ เช่น ต้องการเข้าสังคม จะปฏิบัติตนอย่างไร จะแต่งกายอย่างไร จะพูดอย่างไร ฯลฯ
6. อ่านเพื่อรู้วิธีรักษาสุขภาพ เป็นโรคต่าง ๆ ควรรักษาตัวอย่างไร
7. อ่านเพื่อปรับปรุงอาชีพ เช่น อาชีพครู อาจารย์ต้องอ่านเกี่ยวกับเรื่องที่สอน ค้นคว้า วิจัยงานสอนให้เจริญก้าวหน้า
8. อ่านเพื่อให้เกิดความเพลิดเพลินเป็นการหาความสนุกสนานเพลิดเพลินโดยไม่ต้องผูกพันบัตร ละคร โทรทัศน์ การอ่านเพื่อความเพลิดเพลินจะทำให้ไม่เสียเวลาเดินทางไปดู

หรือไปฟัง

9. การอ่านแก้เหงา หรืออ่านเพื่อฆ่าเวลา จะทำให้ไม่เบื่อในการรอคอยหรือการเดินทางไกล

10. อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เช่นการอ่านฉลากยา อ่านคำโฆษณา อ่านป้ายเครื่องหมายต่าง ๆ คำอธิบายต่าง ๆ อ่านทิศทางที่จะเดินทาง อ่านคู่มือที่จะศึกษา วิธีใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นต้น

ธิดารัตน์ ดาบพลอ่อน (2542 : 42) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการอ่านมี 6 ประการ ดังนี้

1. อ่านเพื่อจับใจความอย่างคร่าว ๆ
2. อ่านเพื่อจับใจความสำคัญ
3. อ่านเพื่อสำรวจรายละเอียด การจับใจความสำคัญทั่วไป
4. อ่านเพื่อเข้าใจอย่างถ่องแท้
5. อ่านเพื่อวิจารณ์ตามติดตามข้อความที่อ่าน
6. อ่านเพื่อวิเคราะห์ข้อความหรือแนวคิดเรื่องที่อ่าน

จากที่กล่าวมาอาจสรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการอ่าน คือเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความคิดและความเพลิดเพลิน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความมุ่งหมายและความสนใจของผู้อ่านเพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

4. ประเภทของการอ่าน

การอ่านจะได้ผลดีเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับวิธีการอ่านซึ่งมีหลายวิธีที่แตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์และประเภทของหนังสือที่อ่าน ถ้าผู้อ่านใช้วิธีการที่เหมาะสมแล้วก็จะเป็นการพัฒนาความสามารถในการอ่านได้ดียิ่งขึ้น นักการศึกษาและนักภาษาศาสตร์ได้แบ่งประเภทของการอ่าน ไว้ดังนี้

สมุทรา เช่นเชวานิช (2551 : 3) แบ่งประเภทของการอ่านไว้ 2 ประเภท ดังนี้

1. การอ่านเพื่อการศึกษา (Work study type reading) เป็นการอ่านที่มีจุดหมาย ต้องการความเข้าใจและครอบคลุมเนื้อหาให้ได้มากที่สุด
2. การอ่านเพื่อพักผ่อนและความบันเทิง (Recreatory reading) เป็นการอ่านตามความพอใจเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ เป็นการอ่านที่ไม่ต้องการความเข้าใจลึกซึ้งมากนัก

กุสุมา รักษมณี (2549 : 83-85) ได้เสนอวิธีการอ่านแบบต่างๆ ดังนี้

1. การอ่านแบบคร่าว ๆ (Skimming) คือการอ่านเพื่อให้ได้ภาพรวมของเนื้อเรื่องตอนนั้นหรือเพื่อสำรวจเนื้อหาอย่างกว้างๆ ของหนังสือเล่มนั้นเพื่อเก็บเนื้อหาไว้เป็นข้อมูลไว้

ใช้ต่อไป เป็นวิธีการอ่านอย่างรวดเร็ว โดยข้ามข้อความเป็นบางตอนบ้าง แต่ต้องสามารถจับใจความสำคัญของเนื้อความตอนนั้น ๆ ได้ครบถ้วน

2. การอ่านแบบกวาดสายตา (Scanning) คือการอ่านเพื่อค้นหาเรื่องที่ผู้อ่านต้องการในขณะนั้น ใช้วิธีกวาดสายตาอย่างรวดเร็วทีละ 2-3 บรรทัด เพื่อหาสิ่งที่ต้องการโดยไม่สนใจเนื้อหาส่วนอื่น ๆ เลย เป็นการอ่านแบบเจาะจงในสิ่งที่ตนต้องการอ่านเท่านั้น

3. การอ่านอย่างละเอียด (Intensive reading) เป็นการอ่านขั้นสุดท้าย หลังจากที่ผู้อ่านใช้วิธีการอ่านแบบคร่าว ๆ หรือการอ่านแบบกวาดสายตาแล้ว เป็นการอ่านเรื่องอย่างวิเคราะห์ คืออ่านแล้วต้องตีความอย่างละเอียดและระมัดระวัง การอ่านงานบางชนิดในชั้นนี้อาจต้องพินิจความงามทางวรรณศิลป์ด้วย

วิลเลียมส์ (Williams, 1997 : 12) แบ่งประเภทของการอ่านไว้ 2 ประเภท คือ

1. การอ่านเพื่อความพอใจหรือตามความสนใจ (Pleasure or interest)
2. การอ่านเพื่อการศึกษา แบ่งได้ 2 ประเภท คือ
  - 2.1 การอ่านเพื่อทราบข้อมูลทั่วไป (General information about text)
  - 2.2 การอ่านเพื่อหาข้อมูลเฉพาะ (Information from text)

สรุปได้ว่า การอ่านโดยวิธีต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับผู้อ่านว่ามีความเข้าใจมากน้อยเพียงใดในการคิดวิเคราะห์ ผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่อ่านอย่างไร จึงจะทำให้การอ่านนั้นเกิดประโยชน์นำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมและนำไปใช้ในการดำรงชีวิตได้

5. การอ่านเพื่อความเข้าใจ

ความเข้าใจในการอ่าน คือความสามารถในการเก็บความหมายจากเรื่องที่อ่าน โดยใช้ความรู้ทางด้านภาษามาประสมประสานกับความรู้เดิม ทั้งในด้านเนื้อหาและโครงสร้างของข้อความประกอบกับความตั้งใจจริงในการอ่านเรื่อง การอ่านที่มีประสิทธิภาพนั้น คือการที่ผู้อ่านมีความเข้าใจในการอ่าน จึงนับว่าความเข้าใจในการอ่านเป็นหัวใจสำคัญที่สุดของการอ่าน การอ่านเรื่องราวใด ๆ ก็ตาม ถ้าปราศจากความเข้าใจจากสิ่งที่อ่านแล้ว ก็นับว่าการอ่านนั้นยังไม่สัมฤทธิ์ผล ซึ่งการอ่านจะได้ผลดีเพียงใดนั้น นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่าน ดังนี้

กรมวิชาการ (2546 : 191-192) ได้อธิบายการอ่านเพื่อความเข้าใจว่าเป็นการทดสอบการรับรู้ข้อมูล จากหนังสือพิมพ์ วารสาร ประกาศโฆษณา ตารางรถไฟ จดหมาย กิจกรรมการทดสอบการอ่านจำแนกได้ดังนี้

1. กิจกรรมที่เป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เข้าทดสอบได้อ่านข้อความที่มีความยาวตามความ

เหมาะสม ที่เป็นงานเขียนประเภทต่าง ๆ เช่น บทความจากหนังสือพิมพ์และวารสารรายนต่าง ๆ ข่าว สภาพดินฟ้าอากาศ คำอธิบาย วิธีการจากแผ่นพับ คำบรรยายสถานที่ ประเพณีบุคคล บทความจากหนังสือวิชาการ กราฟ ตาราง แผนภูมิ แผนภาพ ฯลฯ

2. กิจกรรมที่สนองตอบผู้เข้าสอบจะต้องใช้ความสามารถทางภาษา ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการใช้ศัพท์ สำนวนและไวยากรณ์ โดยกลวิธีในการหาความหมายจากการใช้บริบททางภาษา ซึ่งมีหลากหลายวิธี เช่นด้วยการโยงลูกศร ลากเส้น จัดเส้นใต้ จับคู่ หรือเติมคำข้อความให้ถูกต้องและเหมาะสม ได้ใจความ ฯลฯ

จิรพรรณ มหาพรหม (2545 : 25) สรุปการอ่านอย่างเข้าใจว่า การที่จะอ่านได้อย่างเข้าใจ ผู้อ่านจะต้องใช้กระบวนการคิด ความรู้ ความสามารถ โดยเชื่อมโยงความรู้เดิมในด้านต่าง ๆ ของผู้อ่านด้วย เพื่อให้ได้ความหมายของสิ่งที่อ่านตรงกับจุดประสงค์ของผู้เขียนที่ต้องการสื่อสารให้ผู้อ่านได้รับรู้

สมุทฺธ เช่นเชวานิช (2545 : 8) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่านคือความสามารถอันพึงประสงค์จากสิ่งที่อ่านแล้วได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ความเข้าใจในการอ่าน เป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาและประสบการณ์ในด้านต่างๆของแต่ละคนและเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งของการอ่าน ถ้าอ่านแล้วไม่เกิดความเข้าใจเลย ก็ไม่ถือว่าเป็นการสื่อความหมายอะไรทั้งสิ้น การอ่านจึงเป็นเรื่องของการสร้างมโนภาพจากตัวหนังสือให้เกิดเป็นรูปธรรมให้ได้เร็วที่สุดโดยมีความสามารถดังนี้

1. สามารถจดจำเรื่องราวส่วนใหญ่ที่อ่านมาแล้ว
2. สามารถจับใจความสำคัญ ๆ สามารถแยกแยะและสามารถประเมินได้ว่าอะไรควรสนใจ
3. สามารถตีความเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านหรือความคิดเห็นที่อ่านมาแล้วได้ว่ามีนัยสำคัญ หรือลึกลับซึ่งมากน้อยเพียงใด
4. สามารถสรุปลงความเห็นจากสิ่งที่อ่านมาแล้วได้อย่างถูกต้อง มีเหตุผลเชื่อถือได้สามารถใช้วิจารณ์ญาณของตนพิจารณาไตร่ตรองข้อสรุปของผู้เขียนได้อย่างถูกต้องเป็นระบบ
5. สามารถถ่ายโอนหรือผสมผสานความรู้ที่ได้จากการอ่านกับประสบการณ์อื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม

สรุปได้ว่า ความเข้าใจในการอ่านเป็นจุดหมายปลายทางที่แท้จริงของกระบวนการอ่านและเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการอ่าน

6. ระดับความเข้าใจในการอ่าน

ในกระบวนการเรียนการสอนอ่านนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องระดับความเข้าใจในการอ่านเพื่อที่จะสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอ่านให้เหมาะสมกับผู้เรียนมากที่สุด โดยมีผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านหลายท่านแบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ต่างๆ กันดังนี้ มิลเลอร์ (Miller, 1990 : 4-7) ได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านเป็น 4 ระดับดังนี้

1. ความสามารถในการแปลความ (Textually explicit comprehension) เป็นระดับที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายในสิ่งที่ผู้เขียนนำเสนอไว้ในบทอ่านโดยตรงไปตรงมาได้ ในระดับนี้ผู้อ่านจะสามารถระบุความคิดหลัก ความคิดรองของเรื่อง ตลอดจนจัดเรียงลำดับเหตุการณ์ หัวข้อเรื่องต่างๆ ในบทอ่านได้

2. ความสามารถในการตีความ (Textually implicit comprehension) เป็นระดับที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนได้นำเสนอไว้โดยตรงในบทอ่าน ซึ่งผู้อ่านจะต้องใช้เหตุผลและความรู้ของตนเข้ามาช่วยตัดสินใจ ทำความเข้าใจกับบทอ่านนั้น ในระดับนี้ผู้อ่านจะสามารถตอบคำถามเชิงอ้างอิง สรุปและทำนายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไป ตลอดจนรับรู้ถึงอารมณ์ ความคิดและวัตถุประสงค์ของผู้เขียนได้

3. ความสามารถในการวิเคราะห์ (Critical reading) เป็นระดับความสามารถในการวิเคราะห์ ตีความ และประเมินเนื้อหาที่อ่าน โดยสามารถแยกความแตกต่างของข้อมูลที่อ่านได้ว่าอะไรหรือข้อเท็จจริง สามารถเปรียบเทียบเนื้อหาที่อ่านกับข้อมูลที่พบจากแหล่งอื่น ๆ สามารถเข้าใจภาษาเชิงอุปมาอุปมัยที่ผู้เขียนนำมาใช้ ตลอดจนสามารถบอกได้ว่าผู้เขียนมีทัศนคติต่อเรื่องที่น่าเสนออย่างไร

4. ความสามารถในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Scripturally implicit comprehension) เป็นความเข้าใจในระดับสูงที่ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาที่อ่าน นอกเหนือจากสิ่งที่ผู้เขียนได้นำเสนอไว้ ซึ่งผู้อ่านจะต้องใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมที่มีอยู่มาเชื่อมโยงกับสิ่งที่อ่านเพื่อทำการสังเคราะห์เนื้อหาในบทอ่านนั้น ๆ

บลูม (Bloom, 1956 : 97) ได้กล่าวถึงระดับความรู้ ความเข้าใจในการอ่านไว้ 6 ระดับ คือ

1. ระดับความรู้ (Knowledge) ผู้อ่านสามารถจดจำหรือระลึกถึงข้อมูลได้
2. ระดับความเข้าใจ (Comprehension) ผู้อ่านสามารถเปลี่ยนข้อมูลให้เป็นภาษาสัญลักษณ์และค้นพบความสัมพันธ์ระหว่างความจริง ข้อสรุป คำจำกัดความ คำนิยาม
3. ระดับประยุกต์ (Application) ผู้อ่านสามารถแก้ปัญหาที่เหมือนกับปัญหาในชีวิตจริง ซึ่งต้องอาศัยความสามารถในการระบุปัญหา เลือกรักษะ และข้อสรุปที่เหมาะสม

4. ระดับวิเคราะห์ (Analysis) ผู้อ่านสามารถแก้ปัญหา โดยใช้ความรู้และรูปแบบของการคิดในลักษณะต่าง ๆ

5. ระดับสังเคราะห์ (Synthesis) ผู้อ่านสามารถแก้ปัญหาที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ

6. ระดับประเมินผล (Evaluation) ผู้อ่านสามารถตัดสินระหว่างความดี ความเลว ความถูกต้องความผิด ตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่วางไว้

สมิธ (Smith. 1985 : 262-264) ได้จัดระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ดังนี้

1. ระดับการอ่านตัวอักษร (Literal comprehension) เป็นระดับความเข้าใจขั้นต้น ซึ่งผู้อ่านสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนเขียนไว้ได้โดยตรง

2. ระดับความเข้าใจขั้นตีความ (Interpretation) หมายถึงการที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายของข้อความที่อ่านได้ละเอียด และลึกซึ้งกว่าในระดับแรก

3. ระดับความเข้าใจขั้นวิจารณ์ (Critical reading) หมายถึงการที่ผู้อ่านสามารถใช้ความคิดของตนวิเคราะห์ ตัดสินและประเมินสิ่งที่อ่านได้ ซึ่งในระดับนี้ผู้อ่านจะต้องมีความเข้าใจในระดับต้นและระดับขั้นตีความมาก่อนแล้วเป็นอย่างดี

สรุปได้ว่า ความเข้าใจในการอ่านมีหลายระดับด้วยกัน ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วพบว่า ระดับของความเข้าใจในการอ่านนั้นเริ่มต้นที่ความเข้าใจในระดับพื้นฐานก่อนแล้วจึงพิจารณาแล้วนำมาพัฒนาขึ้นตามลำดับจนถึงความเข้าใจในระดับสูงสุด และการที่จะให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่านระดับใดนั้นขึ้นอยู่กับครูผู้สอนในการกำหนดแนวทางในการฝึกฝนเพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการอ่านระดับนั้น ๆ อย่างแท้จริง จึงควรจัดสอดคล้องเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

การสอนอ่านภาษาอังกฤษ

ในการสอนอ่าน ขั้นตอนและกิจกรรมที่ผู้สอนเลือกใช้ขึ้นนั้น ย่อมเป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งที่จะช่วยผู้เรียนในการอ่าน ซึ่งขั้นตอนในการสอนอ่านนั้น มีนักวิชาการกล่าวไว้ดังนี้

1. ขั้นตอนการสอนทักษะการอ่าน

สุทธิ ศรีชล (2552 : 11-15) สรุปไว้ว่า ขั้นตอนการสอนทักษะการอ่าน มีลักษณะเช่นเดียวกันกับขั้นตอนการสอนทักษะการฟัง โดยแบ่งออกเป็น 3 กิจกรรม คือกิจกรรมนำเข้าสู่

การอ่าน (Pre-Reading) กิจกรรมระหว่างการอ่านหรือขณะที่สอนอ่าน (While-Reading) กิจกรรมหลังสอนอ่าน (Post-Reading) โดยแต่ละกิจกรรมอาจจะใช้เทคนิคดังนี้

1. กิจกรรมนำเข้าสู่การอ่าน (Pre-Reading) การที่ผู้เรียนจะอ่านสารใดได้อย่างเข้าใจ ควรต้องมีข้อมูลบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับสารที่จะได้อ่าน โดยครูผู้สอนอาจใช้กิจกรรมนำเพื่อให้ผู้เรียนได้ข้อมูลบางส่วนเพื่อช่วยสร้างความเข้าใจในบริบท ก่อนเริ่มต้นอ่านสารที่กำหนดให้โดยทั่วไปมีอยู่ 2 ขั้นตอน คือ

ขั้น Personalization เป็นขั้นสนทนา โต้ตอบระหว่างครูกับนักเรียน หรือระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน เพื่อทบทวนความรู้เดิมและเตรียมรับความรู้ใหม่จากการอ่าน

ขั้น Predicting เป็นขั้นที่ผู้เรียนคาดเดา เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน โดยอาจจะใช้รูปภาพ แผนภูมิ หัวเรื่อง ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะได้อ่าน แล้วนำเสนอสนทนาหรืออภิปรายหรือหาคำตอบที่เกี่ยวกับภาพนั้นๆ หรือฝึกกิจกรรมเกี่ยวกับคำศัพท์เช่น จดเส้นใต้หรือวงกลมล้อมรอบคำศัพท์ในสารที่อ่านหรืออ่านคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ได้อ่าน เพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบแนวทางว่าจะได้อ่านสารเรื่องใด เป็นการเตรียมตัวล่วงหน้าเกี่ยวกับข้อมูลประกอบการอ่าน และค้นหาคำตอบจากสารนั้น ๆ หรือทบทวนคำศัพท์จากความรู้เดิมที่มีอยู่ ซึ่งจะปรากฏในสารที่จะได้อ่าน โดยใช้วิธีการบอกความหมาย หรือทำแบบฝึกหัดด้วยการเติมคำ เป็นต้น

2. กิจกรรมระหว่างการอ่าน หรือกิจกรรมระหว่างที่สอนอ่าน (While-Reading) เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติในขณะที่อ่านสารนั้น กิจกรรมนี้มีใช้การทดสอบการอ่าน แต่เป็นการฝึกทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ กิจกรรมระหว่างการอ่านนี้ควรหลีกเลี่ยงการปฏิบัติกิจกรรมฝึกทักษะอื่น ๆ เช่นการฟังหรือการเขียน อาจจัดกิจกรรมให้พูดได้บ้างเล็กน้อยเนื่องจากจะเป็นการเบี่ยงเบนทักษะที่ต้องการฝึกปฏิบัติไปสู่ทักษะอื่นโดยไม่เจตนา กิจกรรมที่ฝึกในขณะที่อ่าน ควรเป็นประเภทต่อไปนี้

2.1 Matching คือ อ่านแล้วจับคู่คำศัพท์กับคำจำกัดความหรือจับคู่ประโยคเนื้อเรื่องกับภาพหรือแผนภูมิ

2.2 Ordering คือ อ่านแล้วเรียงภาพ แผนภูมิ ตามเนื้อเรื่องที่อ่านหรือเรียงประโยค (Sentences) ตามลำดับเรื่องหรือเรียงเนื้อหาแต่ละตอน (Paragraph) ตามลำดับของเนื้อหา

2.3 Completing คือ อ่านแล้วเติมคำ สำนวน ประโยค ข้อความลงในภาพ แผนภูมิ ตาราง ฯลฯ ตามเนื้อเรื่องที่อ่าน

2.4 Correcting คือ อ่านแล้วแก้ไขคำ สำนวน ประโยค ข้อความ ให้ถูกต้อง

ตามเนื้อเรื่องที่อ่าน

2.5 Deciding คือ อ่านแล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้อง (Multiple Choices) หรือเลือกประโยคถูกผิด (True – False) หรือเลือกว่ามีประโยคนั้นๆ ในเนื้อเรื่องหรือไม่ หรือเลือกว่าประโยคนั้นเป็นข้อเท็จจริง (Fact) หรือเป็นความคิดเห็น (Opinion)

2.6 Supplying/Identifying คือ อ่านแล้วหาประโยคหาประโยคหัวข้อเรื่อง (Topic Sentence) หรือสรุปใจความสำคัญ (Conclusion) หรือจับใจความสำคัญ (Main Idea) หรือ ตั้งชื่อเรื่อง (Title) หรือย่อเรื่อง (Summary) หรือหาข้อมูลรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน (Specific Information)

2. กิจกรรมหลังการอ่าน (Post - Reading) เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียน ได้ฝึกการใช้ภาษาในลักษณะสัมพันธ์เพิ่มขึ้นจากการอ่าน ทั้งการฟัง การพูดและการเขียน ภายหลังจากที่ได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมระหว่างการอ่านแล้ว โดยอาจฝึกการแข่งขันด้านคำศัพท์ สำนวน ไวยากรณ์หรือฝึกทักษะการฟังการพูด โดยให้ผู้เรียนช่วยกันตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านแล้วช่วยกันหาคำตอบ สำหรับผู้เรียนชั้นสูงอาจจะให้อภิปรายเกี่ยวกับอารมณ์หรือเจตคติของผู้เขียนเรื่องนั้น หรือฝึกทักษะการเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ทำนั้น

อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด (2546 : 20) สรุปไว้ว่า การสอนอ่านทักษะการอ่านโดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมให้แก่ผู้เรียนตามข้อเสนอแนะ จะช่วยพัฒนาคุณภาพทักษะการอ่านของผู้เรียนตามลำดับ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความถี่ในการฝึกฝน ผู้เรียนควรจะได้รับ การฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษที่ดีจะนำไปสู่ทักษะการพูด และการเขียนภาษาอังกฤษที่ดีได้เช่นกัน

สรุปได้ว่า การสอนการอ่านจะต้องสอนจากเรื่องที่ย่อยไปหาเรื่องที่ยาก ใช้ความสนใจของนักเรียนมาเป็นเกณฑ์ในการจัดกิจกรรมการสอน และผู้อ่านจะต้องเริ่มจากความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมจนถึงขั้นการจับความ แปลความ ตีความและขยายความจากเรื่องที่อ่านมากยิ่งขึ้น

การเรียนแบบร่วมมือ

แนวคิดของนักการศึกษาในประเทศและต่างประเทศ เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ผู้สอนมองเห็นประโยชน์ของการจัดการเรียนแบบร่วมมือ ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ ดังนี้

1. ความหมายของการเรียนแบบร่วมมือ

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2553 : 54) สรุปไว้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ โดยทั่วไปมีสมาชิกกลุ่มละ 4 คน สมาชิกกลุ่มมีความสามารถในการเรียนต่างกัน สมาชิกกลุ่มจะมีความรับผิดชอบในสิ่งที่ได้รับการสอนและช่วยเพื่อนสมาชิกให้เกิดการเรียนรู้ด้วย มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยมีเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน คือ เป้าหมายของกลุ่ม

บุญครอง ศรีนวล (2543 : 10) สรุปไว้ว่า การเรียนแบบร่วมมือกับการเรียนรู้ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนที่เน้นการเรียนเป็นกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มเกิดการเรียนรู้ และตระหนักถึงความสำคัญของตนเองในการช่วยให้อีกกลุ่มประสบความสำเร็จ รวมทั้งการฝึกทักษะทางสังคมให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนด้วย

อาร์ชท และนิวแมน (Artzt and newman. 1990 : 448 : 449 ; อ้างถึงใน บัญญัติ ชำนาญกิจ. 2550 : 85) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือ วิธีที่ผู้เรียนทำการแก้ปัญหาพร้อมกันเป็นกลุ่มเล็ก สมาชิกทุกคนในกลุ่มมีความสำคัญต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของกลุ่ม เพื่อบรรลุเป้าหมายสมาชิกทุกคนจึงช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้เกิดและการเรียนรู้ และแก้ปัญหาครูมีบทบาทเป็นผู้คอยให้ความช่วยเหลือ จัดหาและชี้แนะแหล่งข้อมูลในการเรียน ตัวนักเรียนเองจะเป็นแหล่งความรู้ซึ่งกันและกันในกระบวนการเรียนรู้

ธนวรรณ พรหมมา (2550 : 34) ได้ให้ความหมายว่าการเรียนแบบร่วมมือเป็นวิธีสอนที่นำไปประยุกต์ใช้ได้หลายวิชาและหลายระดับชั้น โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย โดยทั่วไป มีสมาชิก 4 คน ที่มีความสามารถแตกต่างกันเป็นนักเรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน และอ่อน 1 คน นักเรียนในกลุ่มที่ต้องเรียนและรับผิดชอบงานกลุ่มร่วมกัน นักเรียนจะประสบความสำเร็จก็ต่อเมื่อเพื่อนสมาชิกในกลุ่มทุกคนประสบความสำเร็จ บรรลุเป้าหมายร่วมกัน จึงทำให้นักเรียนช่วยเหลือพึ่งพากัน และสมาชิกในกลุ่มจะได้รับรางวัลร่วมกัน เมื่อกลุ่มทำคะแนนได้ถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้

บัญญัติ ชำนาญกิจ (2550 : 50) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือ หมายถึง วิธีสอนแบบหนึ่ง โดยกำหนดให้นักเรียนที่มีความสามารถต่างกัน ทำงานพร้อมกันเป็นกลุ่มขนาดเล็ก โดยทุกคนมีความรับผิดชอบงานของตนเอง และงานส่วนรวมร่วมกันมีปฏิสัมพันธ์กันและกัน มีทักษะการทำงานกลุ่ม เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย ส่งผลให้เกิดความพึงพอใจอันเป็นลักษณะเฉพาะของกลุ่มร่วมมือ

สรุปได้ว่า การเรียนแบบร่วมมือ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งนักเรียนจะบรรลุเป้าหมายของการเรียนแบบร่วมมือได้ก็ต่อเมื่อสมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่มไปถึงเป้าหมายเช่นเดียวกัน ความสำเร็จของตนเองก็คือความสำเร็จของกลุ่มด้วย

2. ความสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ได้มีนักวิชาการให้รายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะสำคัญของการเรียนแบบร่วมมือ ดังนี้

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2541 : 40) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการเรียนแบบร่วมมือไว้ 7 ประการ ดังนี้

1. การเรียนแบบร่วมมือ จะสร้างแรงจูงใจในการเรียนมากกว่าการเรียนแบบรายบุคคลหรือการแข่งขัน ความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันภายในกลุ่มจะสร้างพลังในทางบวกให้แก่กลุ่ม
2. สมาชิกในกลุ่มจะเรียนรู้จากกันและกัน จะพึ่งพาอาศัยกันในการเรียนรู้
3. การปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่ม นอกจากจะพัฒนาความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนแล้ว ยังพัฒนาทักษะทางสังคม สติปัญญา และเพิ่มพูนการเรียนรู้มากกว่าการเรียนการสอนรายบุคคล
4. การร่วมมือกันเรียนจะเพิ่มพูนความรู้สึกในทางบวกต่อกันและกัน ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ลดความรู้สึกโดดเดี่ยวห่างเหิน ในทางตรงกันข้ามจะสร้างความสัมพันธ์และความรู้สึกที่ดีต่อบุคคลอื่น
5. การร่วมมือกันเรียนจะพัฒนาความรู้สึกเห็นคุณค่าของตนเอง รู้จักตนเองมากขึ้น ตลอดจนตระหนักว่าตนเองได้รับการยอมรับและสมาชิกอื่นในกลุ่ม
6. นักเรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพจากงานที่กำหนดให้กลุ่มรับผิดชอบหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมมือกันทำงานมากเท่าใด นักเรียนจะสามารถพัฒนาทักษะทางสังคมมากขึ้นเท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการทำงานร่วมกัน
7. ทักษะทางสังคมที่จำเป็นต่าง ๆ สามารถเรียนรู้และฝึกฝนได้ เพื่อประสิทธิภาพของการทำงานร่วมกัน

บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 122) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการเรียนแบบร่วมมือไว้ว่า การเรียนแบบร่วมมือ ทำให้นักเรียนได้ร่วมกันเรียน เกิดการเรียนรู้ได้ดี การซักถามทำให้เกิดความกล้าและได้ทราบคำตอบในเรื่องที่ตนสนใจหรือยังไม่รู้กระจ่าง การอธิบายให้เพื่อนฟัง จะทำให้ผู้อธิบายมีความแม่นยำในเรื่องที่เรียนมากขึ้น เพื่อนๆ ที่ฟังเกิดความเข้าใจอย่างชัดเจน นักเรียนได้พัฒนาการทำงานเป็นกลุ่มให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น คนอ่อนได้เรียนรู้จากคนเก่งกว่า ซึ่งจะมีความตั้งใจช่วยเหลือเพื่อน ๆ เพื่อยกระดับผลงานของกลุ่มให้สูงขึ้น

สรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือมีการสร้างและพัฒนาทักษะที่สำคัญๆ แรงจูงใจในการอ่าน สมาชิกเรียนรู้จากกันและกัน ฟังพาอาศัยกัน

3. รูปแบบการสอนแบบร่วมมือ

Kagan. (1995 : 35 ; อ้างถึงใน อูรารัตน์ สิงหเดช. 2552 : 42) สรุปไว้ว่า เทคนิควิธีเรียนแบบร่วมมือมีอยู่ 2 แบบ คือ เทคนิคที่ใช้ตลอดกิจกรรมการเรียนการสอนและเทคนิคที่ไม่ได้ใช้ตลอดกิจกรรมการเรียนการสอนอาจใช้ในขั้นนำ หรือจะสอดแทรกในขั้นสอนตอนใดก็ได้ หรือใช้ในขั้นสรุป ขั้นทบทวน ขั้นวัดผลของคาบเรียนใดคาบเรียนหนึ่งตามที่ครูผู้สอนกำหนดเทคนิควิธีเรียนแบบร่วมมือที่มีลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. เทคนิคการพูดเป็นคู่ (Rally robin) เป็นเทคนิควิธีเรียนแบบร่วมมือที่นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่มย่อย แล้วครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้พูด ตอบ แสดงความคิดเห็นเป็นคู่ ๆ แต่ละคู่จะผลัดกันพูด และฟังโดยใช้เวลาเท่า ๆ กัน
2. เทคนิคการเขียนเป็นคู่ (Rally table) เป็นเทคนิคคล้ายกับการพูดเป็นคู่ ต่างกันเพียงแต่ละคู่ผลัดกันเขียนหรือวาดแทนการพูด
3. เทคนิคการพูดรอบวง (Round robin) เป็นเทคนิคที่เปิดโอกาสให้นักเรียนในกลุ่มผลัดกันพูด ตอบ อธิบาย ซึ่งเป็นการพูดที่ผลัดกันทีละคนตามเวลาที่กำหนดจนครบ 4 คน
4. เทคนิคการเขียนรอบวง (Round table) เป็นเทคนิคที่เหมือนกับการพูดรอบวงแตกต่างกันที่เน้นการเขียนแทนการพูด เมื่อครูถามปัญหาหรือให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น นักเรียนจะผลัดกันเขียนลงในกระดาษที่เตรียมไว้ทีละคนตามเวลาที่กำหนด
5. เทคนิคการเขียนพร้อมกันรอบวง (Simultaneous round table) เทคนิคนี้เหมือนการเขียนรอบวง แตกต่างที่เน้นให้สมาชิกทุกคนในกลุ่มเขียนคำตอบพร้อมกัน
6. เทคนิคคู่ตรวจสอบ (Pairs check) เป็นเทคนิคที่ให้สมาชิกในกลุ่มจับคู่กันทำงาน เมื่อได้รับคำถามหรือปัญหาจากครู นักเรียนคนหนึ่งจะเป็นคนทำและอีกคนหนึ่งทำ

หน้าที่เสนอแนะหลังจากที่ทำข้อที่ 1 เสร็จ นักเรียนคู่นั้นจะสลับหน้าที่กัน เมื่อทำเสร็จครบแต่ละ 2 ข้อ แต่ละคู่จะนำคำตอบมาและเปลี่ยนเบาะตรวจสอบคำตอบของคู่อื่น

7. เทคนิคร่วมกันคิด (Numbered heads together) เทคนิคนี้แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มด้วยกลุ่มละ 4 คน ที่มีความสามารถต่างกัน แต่ละคนมีหมายเลขประจำตัว แล้วครูถามคำถามหรือมอบหมายงานให้ทำ แล้วให้นักเรียนได้อภิปรายในกลุ่มย่อยจนมั่นใจว่าสมาชิกในกลุ่มทุกคนเข้าใจ คำตอบ ครูจึงเรียงหมายเลขประจำตัวผู้เรียน หมายเลขที่ครูเรียกจะเป็นผู้ตอบคำถามดังกล่าว

8. เทคนิคการแก้ปัญหาด้วยจิ๊กซอว์ (Jigsaw problem solving) เป็นเทคนิคที่สมาชิกแต่ละคนคิดคำตอบของตนไว้ แล้วนำคำตอบของแต่ละคนมารวมกัน เพื่อแก้ปัญหาให้ได้คำตอบที่สมบูรณ์เหมาะสมที่สุด

9. เทคนิควงกลมซ้อน (Inside-outside CIRC) เป็นเทคนิคที่ให้นักเรียนนั่งหรือยืนเป็นวงกลมซ้อนกัน 2 วง จำนวนเท่ากัน วงในหันหน้าออก วงนอกหันหน้าเข้า นักเรียนที่อยู่ตรงกันจับคู่กัน เพื่อสัมภาษณ์ซึ่งกันและกัน หรืออภิปรายปัญหาร่วมกัน จากนั้นจะหมุนเวียนเพื่อเปลี่ยนคู่ใหม่ไปเรื่อย ๆ ไม่ซ้ำคู่กัน โดยนักเรียนวงนอกและวงในเคลื่อนไปในทิศทางตรงข้ามกัน

10. เทคนิคการคิดเดี่ยว คิดคู่ ร่วมกันคิด (Think – pair - share) เป็นเทคนิคที่เริ่มจากปัญหาครูผู้สอนกำหนดนักเรียนแต่ละคนคิดหาคำตอบด้วยตนเองก่อน แล้วนำคำตอบไปอภิปรายกับเพื่อนที่เป็นคู่ จากนั้นจึงนำคำตอบของแต่ละคู่มารวมกัน 4 คน เมื่อมั่นใจว่าคำตอบของตนถูกต้องหรือดีที่สุดจึงนำคำตอบไปเล่าให้เพื่อนทั้งชั้นฟัง

4. ข้อดีของการเรียนแบบร่วมมือ

สุภณิดา ปสุรินทร์ (2549 : 36) สรุปไว้ว่า ข้อดีของสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้แบบร่วมมือจากการเรียนของนักเรียนในกลุ่มเล็ก ซึ่งรวมถึงเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. ใฝ่คว้าในความหลากหลาย
2. ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล
3. การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
4. การรวมนักเรียนที่มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้
5. มีโอกาสมากกว่าสำหรับการป้อนกลับส่วนบุคคล

ข้อดีของสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้แบบร่วมมือจากการเรียนของนักเรียนในกลุ่มเล็ก ซึ่งรวมถึงเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. ผู้เรียนมีความพยายามที่จะบรรลุเป้าหมายมากขึ้น (Great Effort to Achieve) การเรียนรู้มีความคงทนมากขึ้น (Long-Term Retention) มีแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีการใช้เวลาอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้เหตุผลดีขึ้นและคิดอย่างมีวิจารณญาณมากขึ้น
2. ผู้เรียนมีความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนดีขึ้น (More Positive Relationships among Students) การเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยให้ผู้เรียนมีน้ำใจนักกีฬามากขึ้น ใส่ใจผู้อื่นมากขึ้น
3. ผู้เรียนมีสุขภาพจิตดีขึ้น (Greater Psychological Health) มีความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเอง ช่วยพัฒนาทักษะทางสังคม สามารถเผชิญกับความวิตกกังวล ความโกรธ ความเครียดและความผันแปรต่าง ๆ ด้านอารมณ์ ความกดดัน ความวิตกกังวล ความรู้สึกผิด ความละอาย และความโกรธได้ดีขึ้น

อูรารัตน์ สิงหเดช (2552 : 32) ได้อธิบายผลลัพธ์จากการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อผู้เรียนว่ามีความสัมพันธ์กันโดยตรง ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement) ความสัมพันธ์ที่ีระหว่างบุคคล (Interpersonal Relationships) สุขภาพจิต (Psychological Health) และทักษะทางสังคม (Social Competence) การปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมกัน (Promotive Interaction) และการพึ่งพากันทางบวก (Positive Independence) ซึ่งแต่ละส่วนต่างมีอิทธิพลต่อกันและกัน นำพาซึ่งการยอมรับต่อสัมพันธ์ภาพที่มาจากความรู้สึกของความสำเร็จซึ่งกันและกัน

สรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) คือ การเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่ง ที่เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติงานเป็นกลุ่มย่อย โดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถที่แตกต่างกัน เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการเรียนรู้ของแต่ละคน สนับสนุนให้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จนบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ นอกจากนี้ ยังเป็นการส่งเสริมการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ หรือทีม ตามระบบประชาธิปไตย และเป็นการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ทำให้สามารถปรับตัวอยู่กับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC

การเรียนรู้โดยวิธี CIRC เป็นวิธีการเรียนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยให้ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดความเข้าใจในการอ่านออกมาในรูปของการเขียนสรุปเรื่องราวที่อ่าน ออกมาตามความคิดเห็นของตนเองหลังจากการเล่าเรื่อง นอกจากนี้ การเรียนรู้โดยวิธี CIRC ยังเป็นการเรียนที่ใช้รูปแบบกลุ่มสัมพันธ์เป็นสื่อในการพัฒนาการอ่าน

ได้อย่างกว้างขวาง โดยผู้สอนจะแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม แต่ละกลุ่มประกอบด้วยผู้เรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูง 2 คน และผู้เรียนที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ 2 คน ผู้สอนจะจัดผู้เรียนในแต่ละกลุ่มเป็นคู่ ระหว่างผู้ที่เรียนเก่งและผู้ที่เรียนอ่อน ช่วยกันทำกิจกรรมการอ่านที่คร่อมอบหมายหลังจากที่ครูนำเสนอเนื้อหาเรียบร้อยแล้ว และในช่วงสุดท้ายของการเรียน ผู้เรียนในกลุ่มทั้งหมดจะกลับเข้ามาทำงาน ช่วยกันตรวจแก้ไขงานของกันและกันอีกครั้งหนึ่ง หลังจากการเรียนจบบทเรียนแต่ละบทแล้ว จะมีการทดสอบเป็นรายบุคคล คะแนนที่ได้จากการทดสอบกับคะแนนที่ได้จากการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มจะนำมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม เพื่อสร้างความตระหนักในความสำเร็จของการเรียน ซึ่งมีนักศึกษาได้กล่าวไว้ ดังนี้

1. ความหมายของรูปแบบการเรียน CIRC

Slavin (1987 ; อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. 2553 : 87) ความหมาย CIRC (Cooperative Intergrated Reading and Composition) เป็นเทคนิคการเรียนแบบร่วมมือที่แบ่งกลุ่มผู้เรียนตามระดับความสามารถ ซึ่งในกลุ่มจะประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านแตกต่างกัน กิจกรรมมีการฝึกเป็นทีม ฝึกเป็นรายบุคคล มีการประเมินผลโดยเพื่อน การฝึกเพิ่มเติมและการทดสอบ มีการจัดระบบการให้รางวัลแก่ทีมที่ทำกิจกรรมบรรลุเป้าหมาย โดยการประเมินผลการเรียนของสมาชิกทุกคนในทีม มีการเพิ่มโอกาสและเวลาการฝึกการอ่านการเขียนมากขึ้น

2. ทฤษฎี/แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการเรียน CIRC

Slavin (1987 ; อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. 2553) กล่าวว่าไว้ว่าเป็นทฤษฎีการเรียนแบบร่วมมือสำหรับสอนการอ่านและเขียนศิลปะทางภาษา ซึ่งพัฒนาโดยสลาบิน และ สตีเวนส์ คณะอาจารย์มหาวิทยาลัย John Hopkins สหรัฐอเมริกาในปี ค.ศ. 1986 โดยเริ่มจากปัญหาการสอนเกี่ยวกับการอ่าน ด้วยวิธีจัดกลุ่มการอ่านที่ใช้อยู่ดั้งเดิม พบว่า นักเรียนบางคนใช้เวลากับการเรียนไม่เต็มที่ ขณะเข้ากลุ่มการเรียนแบบเดิม นักเรียนมีโอกาสในการอ่านออกเสียงน้อย นักเรียนขาดทักษะการอ่านจับประเด็น การพัฒนาทักษะการเขียนของการเรียนแบบดั้งเดิมจะแยกส่วนกันกับทักษะทางภาษาด้านอื่น นักเรียนฝึกการเขียนค่อนข้างน้อย CIRC เสนอวิธีเรียนแบบร่วมมือ ด้วยการแบ่งกลุ่มผู้เรียนตามระดับความสามารถ จัดระบบการให้รางวัลหรือยกย่องทีมที่ทำกิจกรรมบรรลุเป้าหมายจากการประเมินผลการเรียนของสมาชิกในทีมทุกคน เพิ่มโอกาสและระยะเวลาของการฝึกอ่านออกเสียง ฝึกการเขียนมากขึ้นด้วยการจัดการเรียนแบบบูรณาการกับการเรียนทักษะทางภาษาอื่น ๆ ผู้เรียนที่อยู่ในทีมเดียวกันมีส่วนช่วยสนับสนุน ช่วยตรวจสอบ แนะนำเพื่อให้สมาชิกทุกคนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียน

ร่วมกัน สำหรับการอ่าน นักเรียนจะได้รับการสอนภายในกลุ่มการอ่าน หลังจากนั้นให้แยกออกเป็นทีม เพื่อทำงานตามกิจกรรมตามแบบร่วมมือโดยจับคู่กันอ่าน การทำนายเรื่องที่อ่าน สรุปเรื่องที่อ่านให้เพื่อนอีกคนหนึ่งฟัง ตอบคำถามจากเรื่อง ฝึกสะกดคำ และฝึกการทำงานกลุ่มเป็นทีม ให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและฝึกทักษะอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่าน สำหรับการเขียนนั้นอยู่กับรูปแบบกระบวนการเขียนใช้รูปแบบเป็นทีมเหมือนการอ่านโดยนักเรียนจะร่วมกันวางแผน ร่างฉบับ ทบทวนแก้ไข รวบรวม ลำดับเรื่อง และพิมพ์หรือแสดงผลงาน โดยครูจะเป็นผู้แนะนำเกี่ยวกับเรื่องรูปแบบ และกลวิธีการเขียน การทดสอบย่อย จะทดสอบต่อเมื่อสมาชิกทุกคนในทีมมีความพร้อมเสียก่อน รางวัลสำหรับทีมคือ ใบประกาศนียบัตร โดยขึ้นอยู่กับค่าเฉลี่ยของสมาชิกในทีมทุกคนที่ได้จากการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในการอ่านและเขียน

3. แนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC

ทิสนา แคมมณี (2545 : 268) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการดำเนินการสอนโดยวิธี CIRC ว่า ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมการอ่านแบบเรียน การสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจ และการบูรณาการภาษากับการเรียน โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนตามระดับความสามารถในการอ่าน นักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่ 2 คน หรือ 3 คน ทำกิจกรรมการอ่านแบบเรียนร่วมกัน
2. ครูจัดทีมใหม่โดยให้แต่ละทีมมีนักเรียนต่างระดับความสามารถอย่างน้อย 2 ระดับทีมทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น เขียนรายงาน แต่งความ ทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบต่าง ๆ และมีภาระให้คะแนนผลงานของแต่ละทีม ทีมใดได้ 90% ขึ้นไป จะได้รับประกาศนียบัตรเป็น “ซูเปอร์ทีม” หากได้รับคะแนนตั้งแต่ 80-89% ก็จะได้รับรางวัลรองลงมา
3. ครูพบกลุ่มการอ่านประมาณวันละ 20 นาที แจกวัสดุประสงคในการอ่าน แนะนำคำศัพท์ใหม่ ๆ ทบทวนคำศัพท์เก่า ต่อจากนั้นครูจะกำหนดและแนะนำเรื่องที่อ่านแล้วให้ผู้เรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ครูจัดเตรียมไว้ให้ เช่น อ่านเรื่องในใจแล้วจับคู่อ่านออกเสียงให้เพื่อนฟังและช่วยกันแก้จุดบกพร่องหรือครูอาจจะให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม วิเคราะห์ตัวละครวิเคราะห์ปัญหาหรือ ทำนายว่าเรื่องจะเป็นอย่างไรต่อไป เป็นต้น
4. หลังจากกิจกรรมการอ่าน ครูนำอภิปรายเรื่องที่อ่าน โดยครูจะเน้นการฝึกทักษะต่าง ๆ ในการอ่าน เช่น การจับประเด็นปัญหา การทำนาย เป็นต้น

5. นักเรียนรับการทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ นักเรียนจะได้คะแนนเป็นทั้งรายบุคคลและทีม

6. นักเรียนจะได้รับการสอนและฝึกทักษะการอ่านสัปดาห์ละ 1 วัน เช่น ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ ทักษะการอ้างอิง ทักษะการใช้เหตุผล เป็นต้น

7. นักเรียนจะได้รับชุดการเรียนการสอนเขียน ซึ่งผู้เรียนสามารถเลือกหัวข้อการเขียนได้ตามความสนใจ นักเรียนจะช่วยกันวางแผนเขียนเรื่อง และช่วยกันตรวจสอบความถูกต้อง และในที่สุดตีพิมพ์ผลงานออกมา

8. นักเรียนได้รับการบ้านให้เลือกอ่านหนังสือที่สนใจ และเขียนรายงานเรื่องที่อ่านเป็นรายบุคคล โดยให้ผู้ปกครองช่วยตรวจสอบพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนที่บ้าน โดยมีแบบฟอร์มให้

นาคยา ปิรันธนานนท์ (2543 : 32- 35) สรุปได้ว่า การเรียนการสอนโดยวิธี CIRC มีขั้นตอนดังนี้

1. แบ่งกลุ่มผู้เรียน เป็นกลุ่มละความสามารถ กลุ่มละ 4 คน
2. ครูชี้แจงกิจกรรมการเรียนและทำข้อตกลงเรื่องการทำงานกลุ่มแก่ผู้เรียน
3. ภายในกลุ่มผู้เรียนจับคู่กัน ร่วมกันศึกษากิจกรรม ทบทวนและทดสอบไปทีละเรื่องหรือทีละจุดประสงค์ เมื่อเรียนเสร็จเรียบร้อย จนเข้าใจกันทั้งคู่ดีแล้วให้เซ็นชื่อกำกับว่าผ่านการเรียนเรื่องนั้นหรือจุดประสงค์นั้นแล้ว จากนั้นเรียนเรื่องหรือจุดประสงค์ใหม่ต่อไปจนครบหมดทุกเรื่องหรือทุกจุดประสงค์ที่ครูกำหนดไว้
4. จากนั้น ผู้เรียนในกลุ่มมารวมตัวกันอีกครั้งหนึ่ง เพื่อทำงานร่วมกันตามที่ครูกำหนดจนงานกลุ่มสำเร็จผลเรียบร้อย ขณะทำงานสมาชิกในกลุ่มปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ตามที่ครูกำหนด เพื่อให้การทำงานในกลุ่มมีประสิทธิภาพ
5. เมื่อทุกกลุ่มศึกษาทุกกิจกรรมเสร็จเรียบร้อย ก็พร้อมรับการประเมินผลจากการเรียนการสอนโดยวิธี CIRC เป็นวิธีที่ฝึกการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้กระบวนการเรียนเป็นกลุ่มเป็นเครื่องมือ

4. องค์ประกอบของการเรียนโดยใช้วิธี CIRC

การเรียนโดยใช้วิธี CIRC ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ เป็นทีมตามระดับความสามารถโดยมีองค์ประกอบใหญ่ ๆ สตีเวนส์ (Stewens ; อ้างถึงใน ตติยา ไผ่วงศ์. 2544 : 23) ดังต่อไปนี้

1. การจับคู่ผลัดการอ่านออกเสียง (Partner Reading) โดยเริ่มจากนักเรียนอ่านเรื่องที่ได้อ่านเองในใจก่อน แล้วจับคู่ผลัดกันอ่านออกเสียง คนละ 1 บรรทัด ขณะที่คนหนึ่งอ่าน ผู้ฟังอีกคนหนึ่ง (อีกคนหนึ่ง) จะต้องดูตามไปด้วย เพื่อตรวจสอบว่าคู่ของตนอ่านผิดหรือไม่ จะได้ช่วยกันแก้ไข

2. การทำความเข้าใจและทำนายโครงสร้างเรื่อง (Story Structure And Story Related Writing) นักเรียนจะได้คำถาม เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เมื่อนักเรียนอ่านมาได้ครึ่งเรื่อง จะให้นักเรียนหยุดอ่านและบรรยายลักษณะทิศทางของเรื่องและปัญหาของเรื่องที่อ่านแล้วให้นักเรียนทำนายว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นอาจจะถูกแก้ไขอย่างไร หลังจากนั้นให้นักเรียนอ่านต่อจนจบ นักเรียนต้องตอบปัญหาเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านว่าอะไรเกิดขึ้นบ้างในการแก้ปัญหาและให้นักเรียนเขียนเรื่องที่มีหัวข้อเกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่านในรูปแบบตัดต่อ เช่น นักเรียนอาจจะเขียนตอนจบของเรื่องแตกต่างออกไปตามที่พวกเขาได้ทำนายไว้ในตอนแรก

3. การฝึกอ่านออกเสียงคำศัพท์ (Word Out Loud) กิจกรรมขั้นนี้ได้รับรายการคำศัพท์ใหม่หรือคำศัพท์ยากที่ใช้ในเรื่องที่อ่านให้นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงคำเหล่านี้กับเพื่อนในกลุ่มหรือคู่ของตนจนกว่าจะสามารถอ่านได้และถูกต้อง

4. การให้ความหมายของคำศัพท์ (Word Meaning) ในขั้นนี้ นักเรียนจะได้รับรายการคำศัพท์ในเรื่องที่อ่าน ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่ใหม่สำหรับพวกเขาและให้นักเรียนเปิดพจนานุกรมดู คำจำกัดความของวลี และให้เขียนประโยคเพื่อแสดงความหมายของคำศัพท์แต่ละคำ

5. การสรุปเรื่องด้วยคำพูดของตนเอง (Story Retelling) หลังจากการอ่านเรื่องแล้ว และหลังจากการอ่านอภิปรายในกลุ่มแล้ว ให้นักเรียนสรุปประเด็นหรือจุดสำคัญของเรื่องกับคู่ของตนโดยการสรุปนี้ ให้นักเรียนใช้คำพูดของตนเอง

6. การสะกดคำศัพท์ (Spelling) กิจกรรมขั้นนี้ให้นักเรียนทดสอบเพื่อนคนอื่น ๆ โดยใช้รายการ (List) สะกดคำศัพท์ของแต่ละสัปดาห์โดยให้นักเรียนใช้ Disappearing List ถามคำศัพท์ใหม่เพื่อประเมินเพื่อน จนกว่าเพื่อนจะสามารถตอบได้ครบหมด (เป็นการช่วยกัน) หลังจากนั้นนักเรียนจะใช้รายการที่มีคำสะกดเขียนไว้ครบ มาผลัดกันถามอีกหลายๆ ครั้ง เพื่อให้สามารถสะกดคำได้หมดทุกคน

7. การทดสอบ หลังจากนักเรียนทุกคนได้ทำกิจกรรม 1-6 แล้วให้คู่ของตนประเมินว่ากิจกรรมที่ผ่านมานั้นประสบความสำเร็จตามเกณฑ์หรือไม่

การอ่านคำศัพท์และสรุปใจความสำคัญของเรื่อง การทดสอบความเข้าใจเนื้อเรื่อง หลังจากการอ่าน การฝึกอ่านออกเสียงคำศัพท์ นักเรียนจะถูกทดสอบโดยให้นักเรียนเขียนและอ่านคำศัพท์ที่กำหนดให้ ทดสอบความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านและให้ความหมายของคำศัพท์ คะแนนที่ได้จะเป็นคะแนนส่วนบุคคล

วรพรรณ สิทธิเลิศ (2542 : 72) ได้ลำดับขั้นตอนการสอนสรุปได้ขั้นตอนสำคัญ ได้ 2 ประการ คือ การเตรียมการสอน และกิจกรรมการเรียนการสอน

1. การเตรียมการสอน สิ่งที่ต้องคำนึงในขั้นเตรียมการสอนโดยวิธี CIRC มีอยู่ 4 ประการ คือ

1.1 การเตรียมเนื้อหา เนื้อหาที่ใช้สอนเป็นแบบโครงสร้างข้อเขียน (Story Grammar) ที่จะเป็นชุด ๆ ตามระดับความสามารถของผู้เรียนที่มหาวิทยาลัย จอห์น ฮอฟ ตอนเดียวจบหรือมากกว่าหนึ่งตอน ซึ่งจะอธิบายถึงฉาก ตัวละคร สถานที่ เวลา ที่มีเหตุการณ์ ดำเนินไปอธิบายเป้าหมายของตัวละคร การกระทำ และผลการกระทำเป็นอย่างไรบ้าง และเรื่องจบลงแบบใดหรืออาจจะใช้เรื่องที่ไม่สมบูรณ์แล้วให้นักเรียนคาดการณ์ว่าส่วนที่ไม่สมบูรณ์นั้นควรเป็นอะไร เช่น นักเรียนอ่านที่ไม่มีตอนจบแล้วคาดการณ์ว่าเหตุการณ์จะจบอย่างไร เป็นต้น

1.2 การจัดนักเรียนเข้ากลุ่ม (Assigning Students To Teams) ครูเป็นผู้จัดกลุ่ม (Reading Groups) ก่อน กลุ่มละ 2 คน โดยจัดให้นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูงจับคู่กับนักเรียนที่มีความสามารถต่ำ แล้วจัดนักเรียนกลุ่มอ่านเข้าเป็นกลุ่ม ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกที่มาจากกลุ่มอ่าน 2 กลุ่ม คือ ผู้ที่มีความสามารถในการอ่านสูง 2 คน และ ต่ำ 2 คน ครูควรเป็นผู้จัดการแบ่งกลุ่มเอง เพื่อขจัดปัญหาที่นักเรียนชอบพ้อและสนิทสนมกันมารวมกลุ่มกัน และครูจะต้องคอยกระตุ้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียนกลุ่ม ความร่วมมือกันของสมาชิกในกลุ่มทุกคน ไม่เฉพาะแต่คู่ของตนเท่านั้น ครูอาจจะจัดกลุ่มใหม่เมื่อเรียนจบในแต่ละแผนการสอน

1.3 การจัดทำใบคะแนนของนักเรียน (Team Score Sheet) เป็นแบบบันทึกคะแนนรายบุคคลของนักเรียน แต่ละทีมประกอบด้วย รายชื่อสมาชิกในทีมและตารางคะแนนทดสอบเมื่อจบแต่ละบทเรียน เช่น ความเข้าใจในการอ่าน อ่านออกเสียงคำศัพท์ หาความหมายของคำ การสอบสะกดคำ และการเขียนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เป็นต้น ครูจะอธิบายการได้มาซึ่งคะแนนแต่ละอย่าง ทีมที่ทำคะแนนได้ถึง 9 คะแนนขึ้นไป จะได้รับเกียรติบัตร “Great Team” และทีมที่ได้คะแนน 70-79 จะได้เกียรติบัตร “Good Team” ครูควรอธิบาย

เกณฑ์การให้คะแนนและให้นักเรียนเป็นผู้กรอกรายชื่อสมาชิกในทีมเอง

1.4 การจัดทำแบบฟอร์มบันทึกการทำงานที่ได้รับมอบหมาย (Assignment Record Form) ในแบบฟอร์มจะมีรายชื่อนักเรียน วันที่ที่เรียน และตารางกิจกรรมที่หลังการอ่าน และในระหว่างการอ่าน

5. กิจกรรมการเรียนการสอน

การสอนโดยใช้วิธี CIRC ประกอบด้วย กิจกรรมการเรียนการอ่านที่เป็นระบบวงจร โดยเริ่มจาก

1. ขี่นนำเสนอบทเรียน (Teacher Presentation) ครูเป็นผู้นำเสนอบทเรียน โดยการทบทวนคำศัพท์เก่า สอนคำศัพท์ใหม่โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำศัพท์ได้ถูกต้อง คล่องแคล่ว ให้นักเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์ยาก โดยการอธิบายและให้คำจำกัดความ เพื่อที่จะให้นักเรียนสามารถนำเอาคำศัพท์ไปสร้างประโยคได้อย่างมีความหมายและถูกต้องตามหลักไวยากรณ์หลังจากที่ครูสอนคำศัพท์แล้ว ครูก็แนะนำเรื่องที่จะให้นักเรียนอ่าน ให้นักเรียนเดาหรือคาดการณ์ล่วงหน้าว่าเรื่องที่ครูจะให้อ่านเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร โดยเดาจากคำศัพท์ที่ครูสอนเพื่อเป็นการโยงประสบการณ์เดิมเข้ากับเรื่องที่จะเขียน

2. ขี่นฝึกทำงานเป็นทีม (Team Practice) กิจกรรมที่นักเรียนฝึกทำงานเป็นทีมจะทำเมื่อครูนำเสนอบทเรียนเรียบร้อยแล้ว ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ขี่นตอน ดังนี้คือ

2.1 ฝึกโดยมีครูควบคุมอยู่ (Controlled Practice) หลังจากทีครูทบทวนคำศัพท์เก่า แนะนำคำศัพท์ใหม่และแนะนำเรื่องที่จะอ่านแล้วนักเรียนจะได้ทำกิจกรรมดังต่อไปนี้ตามลำดับขี่นในกลุ่มของตน โดยมีครูคอยควบคุมอยู่

2.1.1 อ่านออกเสียงคำศัพท์ (Word Out Loud) นักเรียนอ่านออกเสียงคำศัพท์จากรายการคำศัพท์ที่ครูให้กับคู่ของตนเปลี่ยนกันอ่านและช่วยกันแก้ไขเมื่ออ่านผิดจนกระทั่งอ่านได้ราบรื่นรวดเร็ว และถูกต้อง กิจกรรมในขี่นนี้จะช่วยให้นักเรียนรู้ความหมายของคำโดยอัตโนมัติ และไม่เป็นอุปสรรคในการทำความเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้เลย

2.1.2 ฝึกหาความหมายของคำ (Word Meaning Practice) นักเรียนใช้คำศัพท์จากรายการคำศัพท์ ในการฝึกหาความหมายของคำศัพท์จากพจนานุกรมแล้วเขียนความหมายของคำศัพท์เป็นคำพูดของตนเอง (ถ้าทำได้) และสร้างประโยคจากคำศัพท์ที่ครูให้

2.1.3 สะกดคำ (Spelling) นักเรียนฝึกสะกดคำศัพท์กับคู่ของตนหรือกับเพื่อนในทีม โดยมีคนบอก 1 คน ให้สมาชิกในกลุ่มเขียนแล้วเปลี่ยนกันตรวจจนกว่าจะสะกดคำได้หมดทุกคน

2.1.4 อ่านในใจ (Silent Reading) หลังจากหาความหมายของคำและสะกดคำได้แล้ว นักเรียนอ่านเรื่องที่ครูกำหนดให้ในใจก่อน เพื่อรวบรวมและทำความเข้าใจเรื่องก่อนที่จะฝึกอ่านออกเสียงในขั้นตอนต่อไปกับเพื่อน

2.1.5 การอ่านออกเสียง (Reading Aloud) นักเรียนเปลี่ยนกันอ่านคนละย่อหน้ากับคู่ของตนและเพื่อนร่วมทีม เมื่อใครอ่านออกเสียงไม่ถูกต้องก็ช่วยกันแก้ไขส่วนครูผู้สอน จะต้องคอยเดินดูนักเรียนทุกกลุ่มเป็นการสังเกตความถูกต้องในการอ่านของนักเรียนและคอยช่วยเหลือนักเรียนเมื่อนักเรียนมีปัญหา

2.1.6 การค้นหาคำตอบจากเรื่องที่อ่าน (Treasure Hunt) นักเรียนในแต่ละกลุ่มช่วยกันตอบคำถามแต่ละตอนของเรื่องที่ครูให้อ่าน ปรีกษาและอภิปรายหาคำตอบที่ถูกต้องก่อนที่นักเรียนแต่ละคนจะเขียนคำตอบส่งครู

2.1.7 การเล่าเรื่อง (Story Retelling) นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปใจความสำคัญของเรื่องตามลำดับเหตุการณ์เป็นคำพูดของตนเอง โดยครูใช้คำถามแนะแนวทางในการเล่าเรื่อง

2.1.8 การเขียนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน (Story-Related Writing) นักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญลำดับเหตุการณ์จากการเล่าเรื่องสอดแทรกความรู้สึกนึกคิดและความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านตามแนวความคิดของตน

2.1.9 การตรวจสอบกับคู่ของตน (Partner Checking) หลังจากที่นักเรียนทำกิจกรรมที่ 1-8 เรียบร้อยแล้ว เพื่อนสมาชิกหรือคู่อีกจะตรวจสอบว่าแต่ละคนทำสำเร็จ และมีความสามารถผ่านเกณฑ์ในงานนั้นๆ หรือไม่ โดยบันทึกลงในแบบบันทึกการทำงานที่ได้รับมอบหมาย

2.2 ขั้นตอนการฝึกแบบอิสระ หลังจากที่นักเรียนได้ทำงานกลุ่ม โดยมีครูคอยควบคุมดูแลช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดแล้ว นักเรียนจะได้ฝึกทำงานตามลำพังโดยการช่วยตรวจแก้ไขความถูกต้องในการทำงานของผู้ร่วมทีม (Peer Pre-Assessment) ก่อนที่จะส่งครู นอกจากนี้ นักเรียนยังสามารถฝึกอ่านเรื่องที่ตนสนใจได้ตามความต้องการนอกห้องเรียน

3. ขั้นตอนการทดสอบ (Testing) หลังจากที่นักเรียนจบแต่ละบทแล้วครูผู้สอนจะทดสอบนักเรียนเกี่ยวกับความเข้าใจการอ่าน การสร้างประโยคจากคำศัพท์ที่ให้ และการอ่านออกเสียงคำศัพท์ ซึ่งใช้เวลาประมาณ 15-20 นาที โดยทดสอบเป็นรายบุคคล ไม่นอนุญาตให้ช่วยเหลือกัน ครูผู้สอนต้องให้นักเรียนยกโต๊ะแยกจากกลุ่มคะแนนของกลุ่มนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถของสมาชิกในทีมทุกคน เมื่อนักเรียนทำการทดสอบเสร็จ ครูผู้สอนควรรีบตรวจ

และบอกคะแนนของแต่ละทีมให้แต่ละคนทราบ หากเป็นไปได้ควรบอกนักเรียนทราบในคาบต่อไป เพื่อเป็นการกระตุ้นและให้กำลังใจแก่ผู้อื่น

4. ชั้นตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่ม (Team Recognition) ทันทีที่ครูผู้สอนคิดคะแนนของผู้เรียนแต่ละคนและแต่ละทีมเสร็จ แล้วควรจะให้รางวัลเกียรติบัตร หรือคำชมแก่กลุ่มที่ทำคะแนนได้ดีถึงเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อเป็นการชี้ให้เห็นคุณค่าความร่วมมือและความสำเร็จในทีม

ทิสนา แคมมณี (2548 : 270-271) กล่าวถึง หลักการสอน โดยรูปแบบการสอน CIRC ได้เสนอรูปแบบการสอนไว้ 8 ขั้นตอน ดังนี้

1. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนตามระดับความสามารถในการอ่าน นักเรียนในแต่ละกลุ่มจับคู่ 2 คน หรือ 3 คน ทำกิจกรรมการอ่านแบบเรียนร่วมกัน
2. ครูจัดทีมใหม่โดยให้แต่ละทีมมีนักเรียนต่างระดับความสามารถอย่างน้อย 2 ระดับ ทีมทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น เขียนรายงาน แต่งความ ทำแบบฝึกหัดและแบบทดสอบต่างๆ และมีการให้คะแนนผลงานของแต่ละทีม ทีมใดได้คะแนน 90% ขึ้นไป จะได้รับประกาศนียบัตรเป็น “ซูเปอร์ทีม” หากได้รับคะแนนตั้งแต่ 80-89% ก็จะได้รับรางวัลรองลงมา
3. ครูพบกลุ่มการอ่านประมาณวันละ 20 นาที โดยครูจะแจ้งวัตถุประสงค์ในการอ่าน แนะนำคำศัพท์ใหม่ ทบทวนคำศัพท์เก่า ต่อจากนั้นครูจะกำหนดและแนะนำเรื่องให้อ่าน แล้วให้ผู้เรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ครูจัดเตรียมไว้ให้ เช่น อ่านเรื่องในใจแล้วจับคู่อ่านออกเสียงให้เพื่อนฟัง และช่วยกันแก้จุดบกพร่องหรือครูอาจจะให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม วิเคราะห์ตัวละคร วิเคราะห์ปัญหาหรือทำนายว่าเรื่องจะเป็นอย่างไรต่อไป เป็นต้น
4. หลังจากกิจกรรมการอ่าน ครูนำการอภิปรายเรื่องให้อ่าน โดยครูจะเน้นการฝึกทักษะต่าง ๆ ในการอ่าน เช่น การจับประเด็นปัญหา การทำนาย เป็นต้น
5. นักเรียนจะได้รับการทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ นักเรียนจะได้รับคะแนนเป็นทั้งรายบุคคลและทีม
6. นักเรียนจะได้รับการสอนและฝึกทักษะในการอ่านสัปดาห์ละ 1 วัน เช่น ทักษะการจับใจความสำคัญ ทักษะการอ้างอิง ทักษะการใช้เหตุผล เป็นต้น
7. นักเรียนจะได้รับชุดการเรียนการสอนเขียน ซึ่งผู้เรียนสามารถเลือกหัวข้อของการเขียนได้ตามความสนใจ นักเรียนจะช่วยกันวางแผนเขียนเรื่อง และช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องและในที่สุดตีพิมพ์ผลงานออกมา

8. นักเรียนจะได้รับกำรบ้านให้เลืกอ่านและหนังสือที่ตนสนใจ และเขียนรายงานเรื่องทีอ่านเป็นรายบุคคลโดยให้ผู้ปกครองช่วยตรวจสอบพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนที่บ้านโดยมีแบบฟอร์มให้

สรุปได้ว่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค CIRC มี 4 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นนำเสนอบทเรียนต่อชั้นเรียน เป็นการนำเข้าสู่บทเรียนและนำเนื้อหาใหม่
2. ขั้นปฏิบัติกิจกรรม เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนปฏิบัติตาม มีทั้งกิจกรรมรายบุคคลและรายกลุ่ม ซึ่งมีการตรวจสอบจากเพื่อนและฝึกเพิ่มเติมเพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจมากขึ้น
3. ขั้นประเมินผล ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้งจะทำกำรวัดและประเมินผลโดยใช้การซักถามสนทนา
4. ขั้นตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่ม ควรจะให้รางวัลเกียรติบัตร หรือคำชมแก่กลุ่มที่ำคะแนนได้ดีถึงเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อเป็นการชี้ให้เห็นคุณค่าความร่วมมือและความสำเร็จในทีม

6. กำรวัดและประเมินผลโดยรูปแบบกำรสอน CIRC

กำรประเมินผลโดยรูปแบบกำรสอน CIRC มีความสำคัญในการพัฒนาความเข้าใจในการเรียนและพัฒนาการอ่านของนักเรียน โดยมีนักการศึกษาบอวิธีกำรวัดและประเมินผลโดยรูปแบบกำรสอน CIRC ไว้ดังนี้

วรรณพรรณ สิทธิเลิศ (2542 : 28) สรุปไว้ว่ กำรวัดและกำรประเมินผลรูปแบบกำรสอน CIRC โดยกำรกำหนดการคิดคะแนนเพื่อเป็นการตัดสินความสำเร็จของกลุ่มไว้ดังนี้

1. กำรกำหนดคะแนนของทีมในการอ่าน (Determining team scores in reading) มีจุดประสงค์เพื่อที่จะให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในการทำงานของตนเองเพื่อเป็นการเสริมแรงในการให้ความร่วมมือในการทำงาน และกระตุ้นให้นักเรียนขยันทำงานติดต่อกันอย่างต่อเนื่อง
2. คะแนนการทำงานเป็นทีม (Teamwork points) หมายถึง คะแนนความร่วมมือในทีม ครูจะมีคะแนนให้ 20 คะแนน สมาชิกของแต่ละทีมจะได้คะแนนตามพฤติกรรมในการเรียน ซึ่งขึ้นอยู่กับความสำเร็จของการทำงานที่ได้รับมอบหมายจากครู ความร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปฏิบัติตามกฎของห้องเรียน โดยคาบสุดท้ายของการเรียนแต่ละสัปดาห์ครูจะให้คะแนนสมาชิกแต่ละคนในทีม โดยเขียนลงในแบบฟอร์มการทำงาน

3. การคิดคะแนนทีม (Calculating team scores) ครูผู้สอนนำคะแนนที่นักเรียนได้จากการสอบเขียน สอบการอ่านออกเสียงคำศัพท์ คะแนนการทำงานของทีมนำมา รวมกัน เพื่อให้นักเรียนตื่นตื่น คะแนนที่ได้จะออกเป็นคะแนนของทีม

วัชรวิภา เล่าเรียนดี (2547 : 26) กล่าวถึง การวัดและประเมินผลโดยรูปแบบการสอน CIRC จะประเมินผลลักษณะ ดังนี้

1. ประเมินผลงาน คือ ประเมินการทำกิจกรรมตามใบงานของนักเรียนทั้งรายบุคคลและกลุ่ม จากนั้นนำคะแนนที่ได้มารวมกันและหาค่าเฉลี่ยนักเรียนในกลุ่มจะได้คะแนนเท่ากันหมด
2. ประเมินการทำงานกลุ่ม คือ จะดูนักเรียนขณะปฏิบัติงานโดยใช้แบบสังเกต โดยจะดูความรับผิดชอบ การวางแผน การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

สรุปว่า การวัดและประเมินผลโดยรูปแบบการสอน CIRC จะประเมินผลงานนักเรียนจากการปฏิบัติงานตามใบงานที่มอบหมายให้ทำ โดยการประเมินคะแนนรายบุคคลและทำหน้าที่โดยการทำกิจกรรมกับหาค่าเฉลี่ยของกลุ่ม จากนั้นนำคะแนนทั้งรายบุคคลและกลุ่มมารวมกัน และหาค่าร้อยละเป็นคะแนนของกลุ่มที่ทุกคนในกลุ่มจะได้คะแนนเท่ากันหมดทุกคน

ความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ คือความรู้สึกชอบส่วนตัวที่มีต่อการปฏิบัติกิจกรรมใดอย่างหนึ่ง ที่ตอบสนองความต้องการของผู้ปฏิบัติ และมีเจตคติที่ดี ได้มีนักวิชาการให้ความหมายไว้ ดังนี้

1. ความหมายของความพึงพอใจ

อรุณ รักรธรรม (2547 : 228 – 232) สรุปไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง การสร้าง ภาวะทางใจในลักษณะของการกระทำสิ่งใดให้สำเร็จด้วยความเต็มใจ ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้อง กับพฤติกรรมอันเป็นผลมาจากแรงจูงใจ

สมยศ นาวิการ (2545 : 119) กล่าวว่า การดำเนินงานกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายหรือต้องการปฏิบัติ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ครูผู้สอนซึ่งในปัจจุบันเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกหรือให้ คำแนะนำปรึกษา การทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกพึงพอใจในการเรียนรู้หรือพึงพอใจในการ ปฏิบัติงานครูผู้สอนต้องคำนึงถึงแนวคิดพื้นฐานที่มีความแตกต่างกันใน 2 ลักษณะ ต่อไปนี้

1. ความพึงพอใจนำไปสู่การปฏิบัติ การตอบสนองความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน จนเกิดความรู้สึกพอใจ จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานที่สูงกว่าผู้ที่

ไม่ได้รับการตอบสนอง ดังนั้น ครูผู้สอนที่ต้องการให้กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบรรลุจุดประสงค์ ต้องคำนึงถึงการจัดบรรยากาศ สถานการณ์ สื่อการสอน ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนเพื่อตอบสนองความพึงพอใจของผู้เรียนให้มีแรงจูงใจทำกิจกรรมจนบรรลุตามจุดประสงค์

2. ผลของการปฏิบัติงานนำไปสู่ความพึงพอใจ ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจและผลการปฏิบัติงานจะถูกเชื่อมโยงด้วยปัจจัยอื่น ๆ ผลการปฏิบัติงานที่ดีจะนำไปสู่ผลตอบแทนที่เหมาะสมซึ่งในที่สุดจะนำไปสู่การตอบสนองความพึงพอใจ ผลการปฏิบัติงานย่อมได้รับการตอบสนองในรูปของรางวัลหรือผลตอบแทนซึ่งแบ่งออกเป็นผลตอบแทนภายใน (Intrinsic Rewards) และผลตอบแทนภายนอก (Extrinsic Rewards) โดยผ่านการรับรู้เกี่ยวกับความยุติธรรมของผลตอบแทน ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ปริมาณของผลตอบแทนที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับ นั่นคือ ความพึงพอใจในงานของผู้ปฏิบัติงานจะถูกกำหนดโดยความแตกต่างระหว่างผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริงและการรับรู้เรื่องความยุติธรรมของผลตอบแทนจากแนวคิดพื้นฐานดังกล่าว เมื่อนำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนผลตอบแทนหรือรางวัลภายในเป็นผลด้านความรู้สึกของผู้เรียนที่เกิดกับตัวผู้เรียน เช่น ความรู้สึกต่อความสำเร็จที่เกิดขึ้นเมื่อสามารถเอาชนะความยุ่งยากต่าง ๆ และสามารถดำเนินงานภายใต้ความยุ่งยากทั้งหลายได้สำเร็จ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ ความมั่นใจ ตลอดจนได้รับการยกย่องจากบุคคลอื่น ส่วนผลตอบแทนภายนอก เป็นรางวัลที่ผู้อื่นจัดหาให้ เช่น การได้รับคำชมเชยจากครูผู้สอน พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือแม้แต่การให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่น่าพอใจ

ประสาท อิศรปริดา (2546 : 300) ความพึงพอใจ หมายถึง พฤติกรรมที่กระตุ้นโดยแรงขับของแต่ละคนและมีแนวโน้มไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทางอย่างไรอย่างหนึ่งทำให้เกิดความต้องการ

มยรี ศรีคะณย์ (2547 : 91) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้คือ พลังที่เกิดขึ้นทางจิตที่มีผลทำให้บุคคลชอบหรือไม่ชอบในงาน หรือกิจกรรมที่ทำซึ่งส่งผลให้งานหรือกิจกรรมที่ทำนั้นประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลวได้

ลาวัลย์ ชีรพงศธร (2547 : 88) สรุปความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกพึงพอใจของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด จะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับสิ่งที่ตนต้องการและกระทำให้บุคคลมีพฤติกรรมต่อสิ่งเร้านั้นในเชิงบวก หรือเป็นไปตามเป้าหมายที่ตนเองต้องการหรือไม่มีความรู้สึกขัดแย้งกับสิ่งนั้น และถ้าระดับความรู้สึกเครียดมาก จะทำให้เกิดความไม่พึงพอใจในการทำงาน ความพึงพอใจเปลี่ยนแปลงไปได้ตามเวลาและ

สถานการณ์แวดล้อม

กัลยาณี บุญประสิทธิ์ (2551 : 48) สรุปได้ว่า ความพึงพอใจในการเรียนจะส่งผลในทางบวกต่อผลการเรียนของผู้เรียน ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่จะช่วยเสริมสร้างความพึงพอใจให้กับผู้เรียนอยู่เสมอ

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกนึกคิดหรือเจตคติที่ดีของบุคคลที่มีต่อการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ความรู้สึกพอใจ ชอบใจในการร่วมปฏิบัติกิจกรรมและต้องการดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ จนบรรลุผลสำเร็จ

2. ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

เฟิชัญ กิจระการ (2548 : 7) ได้กล่าวถึงแนวคิดของแฮทฟีลด์และฮิวส์แมนที่ได้ทำการพัฒนาแนวคิดของนักวิจัยต่างๆ มาเป็นเครื่องมือวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน พบว่าองค์ประกอบที่ส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจประกอบด้วย 5 ประการ ดังนี้

ตัวแปรที่ 1 องค์ประกอบเกี่ยวกับงานที่ทำในปัจจุบัน แบ่งเป็น

1. ความตื่นเต้น/น่าเบื่อ
2. ความสนุกสนาน/ความไม่สนุกสนาน
3. ความท้าทาย/ความไม่ท้าทาย
4. มีความพอใจ/ไม่พอใจ

ตัวแปรที่ 2 องค์ประกอบทางด้านค่าจ้าง ประกอบด้วย

1. ถือว่าเป็นรางวัล/ไม่เป็นรางวัล
2. มาก/น้อย
3. ยุติธรรม/ไม่ยุติธรรม
4. เป็นทางบวก/เป็นทางลบ

ตัวแปรที่ 3 องค์ประกอบทางการเลื่อนตำแหน่ง

1. ยุติธรรม/ไม่ยุติธรรม
2. เชื่อถือได้/เชื่อถือไม่ได้
3. เป็นเชิงบวก/เป็นเชิงลบ
4. เป็นเหตุผล/ไม่เป็นเหตุผล

ตัวแปรที่ 4 องค์ประกอบทางด้าน ผู้นิเทศ/ผู้บังคับบัญชา

1. อยู่ใกล้/อยู่ไกล
2. ยุติธรรมแบบจริงจัง/ยุติธรรมแบบไม่จริงจัง

3. เป็นมิตร/ค่อนข้างไม่เป็นมิตร
4. เหมาะสมทางคุณสมบัติ/ไม่เหมาะสมทางคุณสมบัติ

ตัวแปรที่ 5 องค์ประกอบทางด้าน เพื่อนร่วมงาน

1. เป็นระเบียบเรียบร้อย/ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย
2. จงรักภักดีต่อสถานที่ทำงานและเพื่อน/ไม่จงรักภักดีต่อสถานที่ทำงานและเพื่อน
3. สนุกสนานร่าเริง/ดูไม่มีชีวิตชีวา
4. คุ้นเคยใจเอาจริงเอาจัง/ดูเหนียวหนำ

เฮอซเบิร์ก (Herzberg, 1959 : 113-115 ; อ้างถึงใน ประสาท อิศรปริดา, 2546 : 300) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าทฤษฎีเป็นมูลเหตุที่ทำให้เกิดความพึงพอใจเรียกว่า The motivation hygiene theory ทฤษฎีนี้กล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน 2 ปัจจัย คือ

1. ปัจจัยกระตุ้น (Motivation factors) เป็นปัจจัยเกี่ยวกับงานซึ่งมีผลก่อให้เกิดความพึงพอใจในการทำงาน เช่น ความสำเร็จของงาน การได้รับการยอมรับนับถือลักษณะของงาน ความรับผิดชอบความก้าวหน้าในตำแหน่งการงาน
2. ปัจจัยคำจูน (Hygiene factors) เป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในการทำงาน และมีหน้าที่ให้บุคคลเกิดความพึงพอใจในการทำงาน เช่น เงินเดือน โอกาสที่จะก้าวหน้าในอนาคตสถานะภาพของอาชีพ สภาพการทำงาน

มาสโลว์ (Maslow, 1970 : 69 –80 ; อ้างอิงมาจาก สุรางค์ โค้วตระกูล, 2545 : 158-161) ได้เสนอทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการ (Needs - Hierachy Theory) โดยตั้งอยู่บนสมมติฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ดังนี้

2.1 ลักษณะความต้องการของมนุษย์ ได้แก่

2.1.1 ความต้องการของมนุษย์เป็นไปตามลำดับขั้น โดยเริ่มจากระดับความต้องการขั้นต่ำไปสู่ความต้องการขั้นสูง

2.1.2 มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอ เมื่อมีความต้องการอย่างหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้ว ก็จะมีความต้องการสิ่งใหม่เข้ามาทดแทน

2.1.3 เมื่อความต้องการระดับหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่มุ่งใจให้เกิดพฤติกรรมต่อสิ่งนั้น แต่จะมีความต้องการในระดับสูงเข้ามาแทน เป็นแรงจูงใจให้เกิดพฤติกรรมนั้น

2.1.4 ความต้องการที่เกิดขึ้นอาศัยซึ่งกันและกัน มีลักษณะควบคู่กันเมื่อความต้องการอย่างหนึ่งยังไม่หมดสิ้นไป ก็จะมีความต้องการอย่างหนึ่งเกิดขึ้นมา

2.2 ลำดับความต้องการของมนุษย์ (Hierarchy of Need) มี 5 ระดับ ดังนี้

2.2.1 ความต้องการทางกาย (The Physiological Needs) เป็นความต้องการเบื้องต้นเพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรคที่อยู่อาศัย ความต้องการทางเพศ

2.2.2 ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs) เป็นความรู้สึกที่ต้องการความมั่นคง ปลอดภัยในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งรวมถึงความเจริญก้าวหน้าและความอบอุ่นใจ ความต้องการทางสังคม (Social or Belonging Needs) ได้แก่ ความต้องการจะเข้าร่วม และได้รับการยอมรับในสังคม ความเป็นมิตร และความรักจากเพื่อน

2.2.4 ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องหรือมีชื่อเสียง (The Esteem Needs) เป็นความต้องการระดับสูง ได้แก่ ความต้องการอยากเด่นในสังคม รวมถึงความสำเร็จความรู้ความสามารถ ความเป็นอิสระและเสรีภาพ และการเป็นที่ยอมรับนับถือของคนทั้งหลาย ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จในชีวิต (Self Actualization) เป็นความต้องการระดับสูงสุดของมนุษย์ ส่วนมากเป็นเรื่องการอยากจะเป็นอยากจะได้ ตามความคิดของตนเองแต่ไม่สามารถเสาะแสวงหาได้

จากแนวคิดดังกล่าวผู้วิจัยสรุปได้ว่า เมื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผลตอบแทนภายในหรือรางวัลภายในเป็นผลด้านความรู้สึกของผู้เรียนที่เกิดแก่ตัวผู้เรียนเอง เช่นความรู้สึกต่อความสำเร็จที่เกิดขึ้นเมื่อสามารถเอาชนะความยุ่งยากต่าง ๆ และสามารถดำเนินงานภายใต้ความยุ่งยากทั้งหลายได้สำเร็จทำให้เกิดความภูมิใจความมั่นใจตลอดจนได้รับการยกย่องจากบุคคลอื่นส่วนผลการตอบแทนภายนอกเป็นรางวัลที่ผู้อื่นจัดหาให้มากกว่าที่ตนเองให้ตนเองเช่นการได้รับคำยกย่องชมเชยจากครูผู้สอน พ่อแม่ผู้ปกครองหรือแม้แต่การได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับที่น่าพอใจ

3. การวัดความพึงพอใจ

เนื่องจากความพึงพอใจ เป็นทัศนคติในทางบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การจะวัดว่าบุคคลมีความรู้สึกพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างเครื่องมือที่ช่วยในการวัดทัศนคตินั้น ซึ่งนักวิชาการหลายคนได้กล่าวถึงการวัดความพึงพอใจไว้สรุปได้ดังนี้

สมหมาย เปียถนอม (2551 : 10) ได้กล่าวว่า การวัดความพึงพอใจนั้น จะวัดเรื่องใดย่อมแตกต่างกันไปตามจุดประสงค์ของผู้ที่จะศึกษา แต่วิธีที่นิยมใช้กันมาก ได้แก่

1. การใช้แบบสอบถาม เป็นวิธีที่มีผู้นิยมใช้มากที่สุด มีลักษณะเป็นคำถามที่ได้รับตรวจสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นแล้ว กลุ่มตัวอย่างเลือกตอบหรือเติมคำ ข้อดีของวิธีนี้คือ ได้คำตอบที่มีความหมายแน่นอน มีความสะดวก รวดเร็วในการสำรวจ สามารถใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่ ข้อเสียคือ ผู้ตอบต้องสามารถอ่านออกเขียนได้ และมีความสามารถในการคิดเป็น ความพึงพอใจเป็นสภาวะที่มีความต่อเนื่อง ไม่สามารถบอกจุดเริ่มต้นหรือสิ้นสุดของความพึงพอใจได้ แบบสอบถามจึงนิยมสร้างเป็นมาตรฐาน

2. การสัมภาษณ์ วิธีนี้ผู้ศึกษาจะมีแบบสัมภาษณ์ที่มีคำถาม ซึ่งได้รับการทดสอบหาความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นแล้ว ทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อดีของวิธีนี้คือ ผู้สัมภาษณ์อธิบายคำถามให้ผู้ตอบเข้าใจได้ สามารถใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่อ่านเขียนหนังสือไม่ได้ แต่มีข้อเสียคือ การสัมภาษณ์ต้องใช้เวลาและอาจมีข้อผิดพลาดในการสื่อความหมาย

3. การสังเกต เป็นวิธีวัดความพึงพอใจโดยการสังเกตพฤติกรรมของบุคคล เป้าหมายไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูดจา กริยา ท่าทาง วิธีนี้ต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจัง และสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน แต่ก็เหมาะสมกับการศึกษาเป็นรายกรณีเท่านั้น

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2551 : 252 – 253) สรุปไว้ว่า ในการวัดความพึงพอใจควรมีข้อตกลงเบื้องต้น ดังนี้

1. การศึกษาความพึงพอใจเป็นการศึกษาความคิดเห็น ความรู้สึกของบุคคลที่จะไม่เปลี่ยนแปลงในช่วงเวลานั้น

2. การศึกษาความพึงพอใจเป็นการศึกษาความคิดเห็น ความรู้สึกของบุคคลที่จะไม่เปลี่ยนแปลงในช่วงเวลานั้น

3. การศึกษาความพึงพอใจของบุคคล มิใช่แต่เป็นการศึกษาทางความพึงพอใจของบุคคลเท่านั้น แต่ต้องศึกษาถึงระดับความมากน้อย หรือความเข้าใจของเจตคตินั้นด้วย วิธีการวัดนั้นมีอยู่หลายวิธี เช่น วิธีการสังเกต วิธีการสัมภาษณ์ วิธีการใช้แบบสอบถามซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.1 วิธีการสังเกต เป็นวิธีการใช้ตรวจสอบบุคคลอื่นโดยการเฝ้ามองและจดบันทึกอย่างมีแบบแผน วิธีนี้เป็นวิธีการศึกษาที่เก่าแก่ และยังเป็นที่น่าสนใจอย่างแพร่หลายจนถึงปัจจุบันแต่ก็เหมาะสมกับการศึกษาเป็นรายกรณีเท่านั้น

3.2 วิธีการสัมภาษณ์ เป็นวิธีการที่ผู้วิจัยจะต้องออกไปสอบถามโดยการพูดคุยกับบุคคลนั้น ๆ โดยมีการเตรียมแผนงานล่วงหน้า เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงมากที่สุด

3.3 วิธีการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) วิธีการนี้จะเป็นการใช้แบบสอบถามที่มีข้อความไว้อย่างเรียบร้อย เพื่อให้ผู้ตอบทุกคนตอบมาเป็นแบบแผนเดียวกัน มักใช้กรณีที่ต้องการข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวนมาก ๆ วิธีนี้นับเป็นวิธีที่นิยมใช้กันมากที่สุดในการวัดทัศนคติ รูปแบบสอบถามจะใช้มาตราวัดทัศนคติ ซึ่งที่นิยมใช้ในปัจจุบันวิธีหนึ่ง คือ มาตราส่วนแบบลิเคิร์ต (Likert Scales) ประกอบด้วยข้อความที่แสดงถึงทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วมีคำตอบที่แสดงถึงระดับความรู้สึก 5 คำตอบ เช่น มากที่สุด มากปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

จากศึกษาแนวคิดนักวิชาการ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การวัดความพึงพอใจ เป็นการตรวจสอบทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งสามารถใช้เครื่องมือวัดได้หลายแบบ เช่น วิธีการสังเกตการสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม เป็นต้น

4. เครื่องมือวัดความพึงพอใจ

กระบวนการสร้างแบบสอบถามวัดความพึงพอใจมีหลายมาตรา ในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert's Summated Rating Scale ; อ้างอิงใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2551 : 255 – 256) มีหลักการสร้างว่า การจัดให้มีข้อความที่แสดงความพึงพอใจต่อที่หมายในทิศทางใดทิศทางหนึ่งแล้ว ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นคำตอบของแต่ละข้อความจะมีให้เลือก 5 ช่วง ตั้งแต่เห็นด้วยอย่างมาก เห็นด้วยเฉย ๆ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างมาก ลำดับขั้นตอนการสร้างมีดังนี้

1. รวบรวมข้อความ แต่ละข้อความต้องมีลักษณะที่คนเจตคติต่าง ๆ กัน ตอบต่างกัน และหลีกเลี่ยงข้อความที่มี 2 ความหมาย

2. ตรวจสอบข้อความนั้นว่าเหมาะสมกับการตอบเพียงใด ในลักษณะของ 5 ช่วงดังกล่าว

3. ทดลองดูว่ามีข้อความใดไม่ชัดเจนหรือคลุมเครือ เพื่อการแก้ไข

4. การให้น้ำหนักคะแนนของความคิดเห็น ในแต่ละระดับตามวิธีการของลิเคิร์ต ทำให้มาตราวัดของเขาทำได้สะดวกมาก เพราะการใช้กำหนดค่าแบบเจาะจง เพื่อให้เป็นค่าน้ำหนักประจำของแต่ละระดับความเห็นเหมือนกันทุกข้อความ เมื่อแต่ละระดับความเห็นของแต่ละข้อความ วัดความพึงพอใจมีค่าประจำตัวตาย การที่จะหาว่าบุคคลใดมีความพึงพอใจเป็นอย่างไร ก็ใช้วิธีการรวมน้ำหนัก หรือวัดจากการตอบทุกข้อความของแต่ละคน ถ้าน้ำหนักรวมจากการตอบข้อความทั้งหมดมีค่าสูงหรือได้คะแนนสูง แสดงว่าระดับความพึงพอใจของบุคคลนั้นต่อสิ่งนั้นเป็นไปในลักษณะพอใจหรือคล้อยตาม ย่อมแสดง

ว่าบุคคลนั้นมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้น หรือมีความพึงพอใจต่อสิ่งนั้น

รูปแบบการวัดความคิดเห็นในรูปของแบบสอบถามหรือแบบสำรวจ ซึ่งเรียกว่าแบบวัดความพึงพอใจและใช้รูปแบบมาตราประเมินของลิเคิร์ต โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

พึงพอใจมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน
พึงพอใจมาก	มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน
พึงพอใจปานกลาง	มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน
พึงพอใจน้อย	มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน
พึงพอใจน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน

สรุปได้ว่า การสร้างแบบวัดความพึงพอใจตามวิธีการของลิเคิร์ต มีหลักการสร้างคือ จัดให้มีข้อความที่แสดงความพึงพอใจที่หมายถึงในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง แล้วให้ผู้ตอบความคิดเห็น ใช้รูปแบบมาตราประเมินค่า 5 ระดับ ข้อความใดมีค่าคะแนนสูงแสดงว่าระดับเจตคติของแต่ละบุคคลต่อสิ่งนั้นเป็นไปในลักษณะพึงพอใจ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

รักษ์สุดา ทรัพย์มาก (2548 : 184) การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้วิธีร่วมมือกันเรียนรู้แบบผสมผสาน (CIRC) และการประเมินตามสภาพจริง ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้วิธีร่วมมือกันเรียนรู้แบบผสมผสาน (CIRC) ทำให้เกิดการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียนดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยพบว่ามีจำนวนนักเรียน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 87.50 ของนักเรียนทั้งหมด มีคะแนนทักษะการอ่านออกเสียงอยู่ในระดับ ดีถึงดีมาก และมีผลการเรียนรู้จากทักษะการอ่านในใจและเขียนคิดเป็นร้อยละ 80.57 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือร้อยละ 70 และนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนโดยใช้วิธีร่วมมือกันเรียนรู้แบบผสมผสาน (CIRC) และการประเมินตามสภาพจริงอยู่ในระดับ เห็นด้วยมากที่สุดทุกรายด้าน เรียงตามลำดับคือ ด้านวิธีการเรียน ด้านความรู้ที่ได้รับจากการเรียน ด้านบรรยากาศในการเรียน และด้านรูปแบบการสอน

ศรัณย์ จันทร์ทะเล (2548 : 190) ได้ศึกษาการส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษความสามารถในการเขียนสรุปความและความภาคภูมิใจของนักศึกษาระดับ

ปริญญาตรีโดยการเรียนรู้แบบ CIRC เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจการอ่านภาษาอังกฤษ ความสามารถในการเขียนสรุปความและความภาคภูมิใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีก่อน และหลังการเรียนรู้แบบซี ไอ อาร์ ซี พบว่าความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความสามารถในการเขียนสรุปความของนักศึกษาเพิ่มขึ้น และความภาคภูมิใจในตนเองของนักศึกษาอยู่ในระดับสูงหลังจากได้รับการเรียนรู้แบบ CIRC

นัยนา จันตวงศ์ (2550 : 193) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธี CIRC ผลการศึกษาพบว่า 1) ได้แผนการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธี CIRC ที่สร้างขึ้นมีจำนวนทั้งหมด 8 แผน รวมทั้งหมด 16 ชั่วโมง มีขั้นตอนการสอน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นนำเสนอบทเรียน ขั้นฝึกทำงานเป็นทีม ขั้นตอนการทดสอบ ขั้นตระหนักถึงความสำเร็จของกลุ่ม สามารถพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนได้ 2) นักเรียนที่ได้รับการสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษโดยวิธี CIRC ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละของความต่างระหว่างหลังเรียนและก่อนเรียนอยู่ที่ 31.43% ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์พัฒนาการที่ตั้งไว้ที่ 25% 3) พฤติกรรมการแสดงออกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยวิธี CIRC พบว่า การแสดงออกของพฤติกรรมด้านการปฏิบัติตนที่ดีต่อเพื่อนและด้านการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอยู่ในระดับสูงมาก

สมสมร ทิฏฐเวียง (2552 : 160) ได้วิจัยเรื่อง ผลของการจัดการเรียนรู้แบบ CIRC ที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ และความสามารถในการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการเรียนรู้แบบ CIRC หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 2) ความสามารถในการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการเรียนรู้แบบ CIRC อยู่ในระดับดี 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ CIRC อยู่ในระดับมาก

ชุตินา เตโชและคณะ (2553 : 180) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค CIRC ที่ส่งเสริมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ เรื่อง Life at home กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมพบว่า ชุดกิจกรรมมีประสิทธิภาพ 83.06/77.41 และแต่ละชุดมีประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ 75/75 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4) จากการศึกษาพฤติกรรมการทำงานร่วมกันของนักเรียน พบว่าพฤติกรรมการทำงานร่วมกันของนักเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก พบว่าพฤติกรรมการทำงานร่วมกันสูงสุด คือ สมาชิกปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายในกลุ่มและเป็นผู้นำผู้ตามแล้วแต่โอกาส ต่ำสุด คือ ทำงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด

ศุภฤกษ์ ทัศนเจริญ (2555 : 95-96) ได้พัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพด้านกระบวนการและประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 76.54/78.08 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 ที่ตั้งไว้ ดังนั้นประสิทธิผล มีค่าเท่ากับ 0.761 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 70.61 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ในระดับมากที่สุด

2. งานวิจัยต่างประเทศ

กูดแมน เขตตา (Goodman, Yetta M. 1970 : 121) เชื่อว่าพัฒนาการทางภาษาของมนุษย์เป็นสัมฤทธิ์ผลโดยรวมของบุคคลและสังคม (A Holistic Personal– Social Achievement) การพัฒนาภาษาไม่มีการเรียงลำดับความยากง่ายของ ทักษะย่อยเพราะโดยธรรมชาติของภาษานั้นองค์ประกอบทางภาษา ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียนต่างพัฒนาอย่างสอดคล้องสัมพันธ์กัน ผลของการศึกษาเกี่ยวกับธรรมชาติในการอ่านเขียนของเด็กปฐมวัยยืนยันว่า เด็ก ไม่ได้เรียนด้วยความยากลำบากหรือด้วยวิธีการที่เคร่งเครียด จากวิธีที่เด็กหัดพูดจะเห็นว่าเด็กไม่ได้หัดพูดด้วยวิธีเดียวกับการหัดอ่านเขียนกับครูแต่เรียนด้วยการสังเกต จากนั้นจึงใช้คำพูดอย่างมีจุดหมาย เด็กพัฒนาภาษาจากการพูดเป็นคำแล้วจึงพูดเป็นประโยคยาวๆที่มีคำศัพท์ โครงสร้างไวยากรณ์คล้ายผู้ใหญ่ เด็กหัดอ่านเขียนด้วยวิธีเดียวกันกับการหัดพูดคือ จะสังเกตสัญลักษณ์ภาษาและใช้สัญลักษณ์นั้นตามความมุ่งหมาย

แบรมเล็ต (Bramlett. 2004 : 150) ได้ศึกษาผลการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้โปรแกรม CIRC กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 198 คน จาก 9 ห้องเรียน เมื่อวัดด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความ จากกลุ่มที่มีความสามารถในการอ่านต่างกัน พบว่ากลุ่มที่มีความสามารถในการอ่านต่ำมีความพึงพอใจในโปรแกรม CIRC

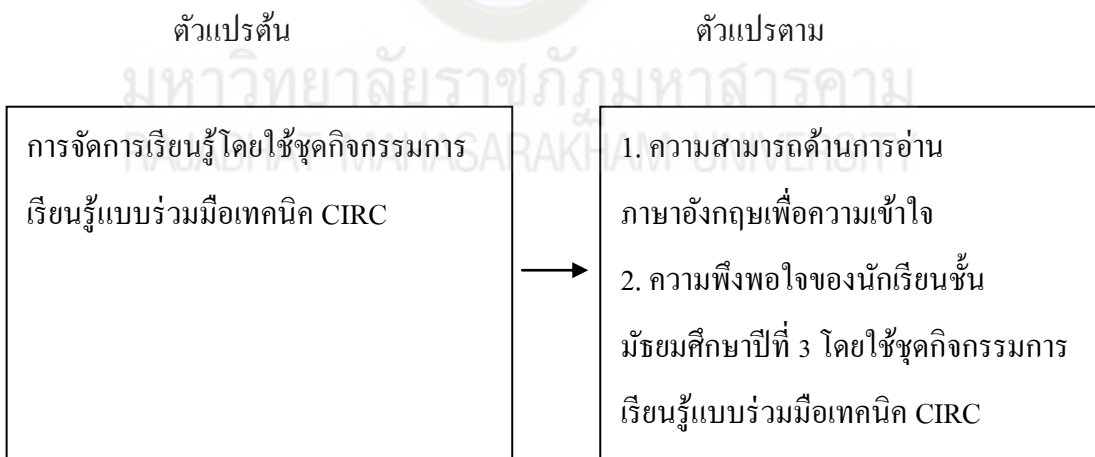
ชุนเลอร์ (Schundler. 2002 : 175) ได้ศึกษาเรื่องผลของการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อความเข้าใจในการอ่าน : การวิเคราะห์ผลของแนวการสอนแบบ CIRC โดยได้ทดลองกับ

นักเรียนเกรด 2 จำนวน 33 คน เป็นเวลา 20 สัปดาห์ แบ่งเป็นกลุ่มควบคุม จำนวน 17 คน กลุ่มทดลองจำนวน 16 คน กลุ่มควบคุมเรียนด้วยการสอนปกติ กลุ่มทดลองเรียนด้วยการสอนแบบ CIRC ผลการทดลองพบว่า กลุ่มที่เรียนด้วยการสอนแบบ CIRC มีคะแนนความเข้าใจในการอ่านสูงกว่า

งานวิจัยที่กล่าวมาในข้างต้นแสดงให้เห็นว่า การเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ ไม่ว่าจะวิธีใดก็ตาม ล้วนทำให้นักเรียนมีพัฒนาการที่เพิ่มสูงขึ้นจากเดิมทั้งสิ้น โดยจะสังเกตเห็นได้จากเกณฑ์ที่ผู้วิจัยแต่ละคนได้กำหนดไว้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาและทดลองนำเอาวิธีการสอนแบบ CIRC เข้ามาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทักษะด้านการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนเพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุด การเรียนแบบ CIRC เป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีขั้นตอนการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม เน้นการช่วยกันภายในกลุ่มจึงทำให้การทักษะของผู้เรียนพัฒนาขึ้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสรุปกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3